

Personal Coaching

Drs. Matthijs Goedegebuure

2010-2011

*Nuttige en toepasbare principes,
levensgeheimen en modellen ter
ondersteuning van talent-coaching.*

Goedegebuure Consultancy
Professionals met visie!

Inhoud

Module 1: Zelfinzicht	6
1. Inleiding	8
2. De Ouder - je moet ...!	9
3. Het kind - ik wil nu ... !	11
Kindpositie 1: Ik ben o.k. - jij bent o.k.	11
Kindpositie 2: Ik ben niet o.k. - jij bent o.k.	12
Kind-positie 3: Ik ben o.k. - jij bent niet o.k.	12
Kind-positie 4: Ik ben niet o.k. - jij bent niet o.k.	13
4. De volwassene – ik kies.	14
5. Aanvullende informatie OVK	15
Over het kind, de ouder en de volwassene in jezelf	15
Mensbeeld	15
De "Ouder" (O)	15
De Voedende Ouder (VO)	15
De Kritische Ouder (KO)	16
Het "Kind" (K)	16
Het "Vrije Kind" (VK)	16
Het "Aangepast Kind" (AK)	16
De "Volwassene" (V)	16
De Transacties tussen O, V & K	17
6. Transactionele Analyse Overzicht	18
Overzicht OVK communicatiestijlen	18
Module 2: Volwassen communicatie	20
7. Volwassen communicatie oefeningen	22
8. Eerst de ander, dan ik	26
9. Spiegelen en reflecteren	27
Reflecteren	28
Module 3: Talent	30
9. Talent-hype en trend	32
Talent niet meetbaar, wel aantoonbaar	32
Bevestiging	32
Waardebesef	32

10. Talent – de unieke mix van ‘beetjes’	34
Chet Atkins: aanstekelijk talent	34
De lange weg van talent	35
Talent assessment van Chet	35
Talent: de unieke mix van beetjes	36
Talent-identificatie is goudzoeken	36
Talentassessment: wetenschap en intuïtie	37
11. Talent - de 4 stappen.....	40
Het Jarsons-verhaal als illustratie.....	40
Module 4: Attitude	42
12. Houding	44
Geheim #1: Het succes zit in wat je hebt, niet in wat je mist	44
Geheim #2: Wees voorbereid!	44
Geheim #3: Je bestemming ligt al klaar	45
Geheim #4: Wat je zaait zul je oogsten.....	45
Geheim #5: Autoriteit hoef je niet te maken; je hebt het.....	45
Geheim #6: Eenheid trekt Gods Geest aan	46
13. Autoriteit	47
Waarom dit onderwerp.....	47
Autoriteit	48
Autoriteit: verbonden aan een domein.....	48
Autoriteit: verbonden aan een bestemming.....	49
Macht en autoriteit	50
Schepping en autoriteit	50
Jozef en autoriteit.....	51
David en autoriteit.....	52
Paulus en autoriteit	52
14. Het belang van je wil	54
Module 5: Innerlijke beelden	58
15. Innerlijke beelden.....	60
Innerlijke beelden	63
16. Zelfbeeld.....	65
Waarom sprinkhanen het niet redden.....	65
Ambassadeurs	66

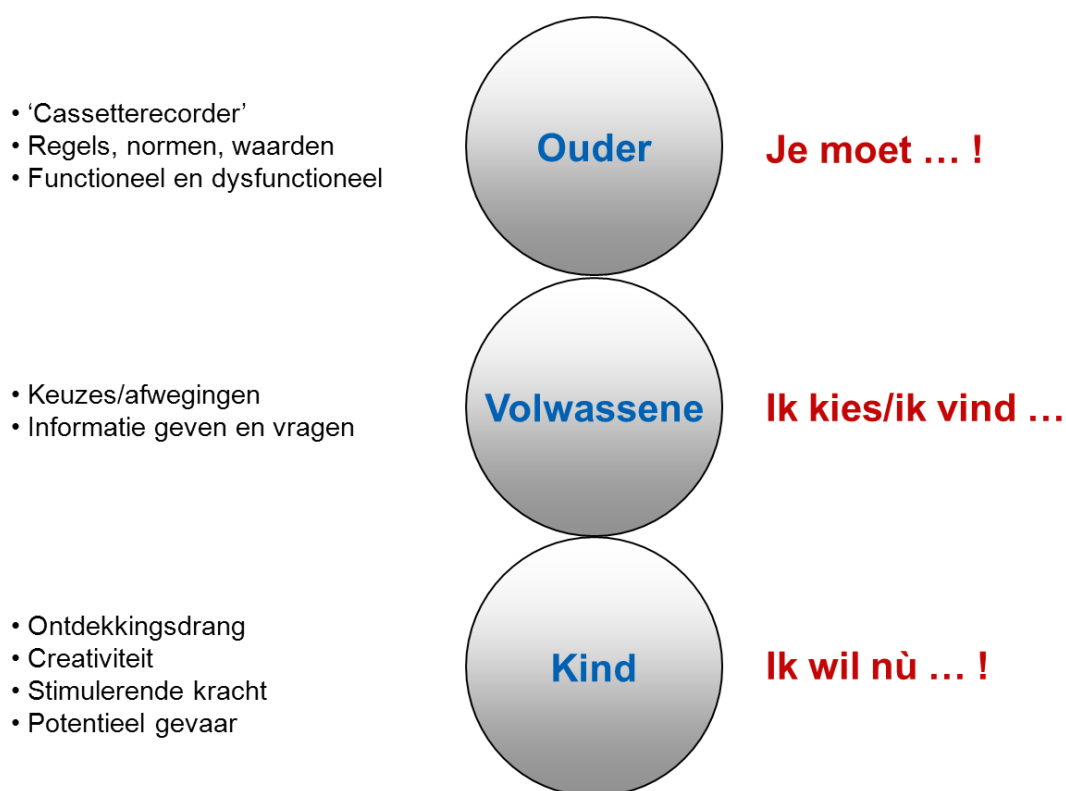
Beheerder over je eigen leven	67
Waarom zit Satan achter mij aan?	68
Kwetsbaar en sterk.....	69
17. Wereldbeeld.....	71
18. Toekomstbeeld.....	72

Module 1: Zelfinzicht

1. Inleiding

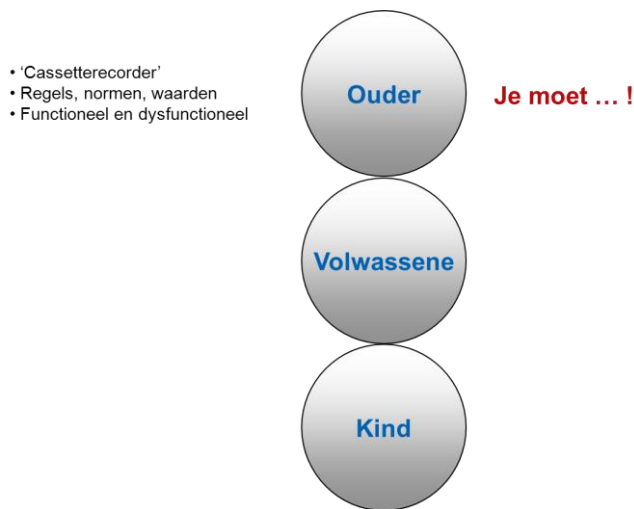
Transactionele analyse, ook wel aangeduid als 'OVK' is naar mijn idee een van de meest krachtige modellen uit de seculiere psychologie. Krachtig omdat het op een eenvoudige manier, voor iedereen te begrijpen, zowel psychologische als ook sociale processen zichtbaar maakt. Bovendien biedt het model goede aanknopingspunten om communicatie, dysfunctionele gedachtepatronen en relaties te veranderen. Dit maakt transactionele analyse tot een functioneel instrument om mee te werken. In therapeutische settings, maar ook binnen coaching, communicatietrainingen, teambuilding en pastoraat.

Volgens de transactionele analyse bevinden we ons als mens altijd in één van de volgende drie posities: die van de Ouder, van de Volwassene van het Kind. Ik zal ze in het kort een voor een beschrijven.

2. De Ouder - je moet ...!

De Ouder in jezelf is te vergelijken met een cassette recorder die vanaf je geboorte op opnemen wordt gezet. Alles wat je vader, je moeder, leraren op school, de politie, de kerk, grotere broers of zussen, kortom alle gezagsdragers in je leven je meegeven aan regels, normen en waarden wordt opgeslagen in de Ouder. In deze Ouder bevinden zich allerlei nuttige en handige regels (bijv.: je moet altijd rechts rijden in het verkeer, je moet grote mensen met u aanspreken, je moet nooit met onbekende mensen meegaan), maar er kunnen zich ook allerlei destructieve regels in bevinden. Bijvoorbeeld: je moet zorgen dat je altijd de beste bent; je moet nooit met een buitenlander trouwen; je moet altijd bij deze kerk blijven; je moet

In deze Ouder bevinden zich ook de typische streek- of familiegewoontes. Er zijn streken waar het ongebruikelijk is om via de achterdeur bij iemand binnen te lopen. Als je daar woont, wordt de Ouder in jezelf 'geprogrammeerd' met de regel: 'je moet altijd via de achterdeur naar binnen lopen'. In andere streken van Nederland is het juist ongebruikelijk om via de achterdeur binnen te lopen. De Ouders worden daar geprogrammeerd met: 'je moet altijd netjes aan de voordeur aanbellen'. En bij sommige mensen kan de Ouder zelfs met een negatieve regel worden geprogrammeerd: 'je mag nooit via de achterdeur naar binnen lopen!'.

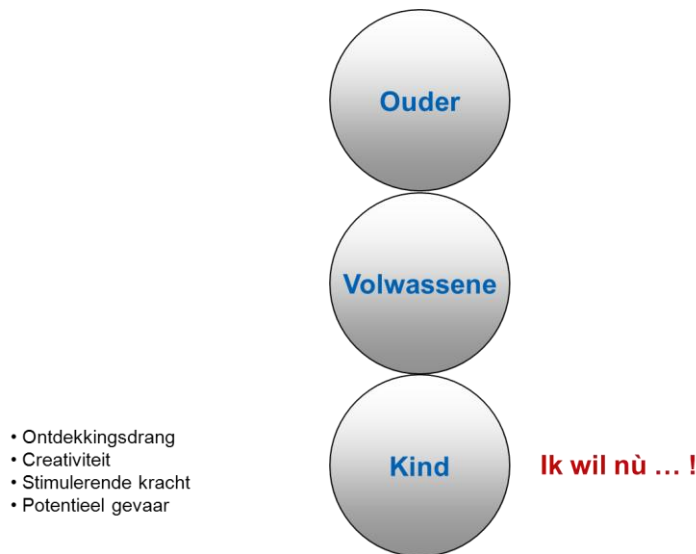
Ook allerlei familie-regels worden opgenomen in Ouder. Sommige zijn bewust, andere zijn bijna onbewust. Iedere familie heeft zo zijn eigen trots of zijn eigen oordeel over anderen. Er zijn families waar je meetelt als je veel verstand hebt van klassiek muziek. Als je op verjaardagen interessant mee kan praten over de laatste opnames en nieuwe labels dan ben je iemand waar ze ontzag voor hebben. Er zijn families waar je als een persoonlijkheid wordt gezien als je stoere verhalen kan vertellen. Hoe grover je kan praten, hoe meer indruk je maakt. Er zijn ook families waarin het belangrijk is waar je woont, in wat voor huis of in wat voor buurt. Of waarin het van groot belang is wat voor baan je hebt. Hoge opleidingen geven status. Maar er zijn ook families waar doctorandussen per definitie saaie malloten zijn. Achter al deze ongeschreven normen zitten 'regels'. 'Je bent pas iemand als je verstand hebt van klassieke muziek'; 'je moet op verjaardagen een grote mond hebben, dan ben je iemand'; 'Je moet zorgen dat je wordt zoals je grote broer'. Je moet, je moet, je moet ...!

Ongeveer vanaf ons tweede levensjaar gaat deze cassette recorder niet alleen opnemen, maar ook afspelen. Kinderen gaan dan vader en moedertje spelen. Ze gaan de regels toepassen op anderen. 'Jij bent de vader, dus jij moet nu de krant gaan lezen', of 'jij bent de moeder, dus jij moet nu gaan koken'. Je hoort de achterliggende regels er doorheen klinken. Deze cassette recorder gaat ook in je eigen hoofd afspelen. Hij vormt een soort

geweten dat je overal mee naar toe neemt. In veel gevallen biedt deze Ouder je een bescherming tegen gevaarlijke of onverantwoordelijke gedragingen, maar evengoed kan de Ouder een enorme druk op jezelf leggen. Bijvoorbeeld door regels toe te passen waar je nooit helemaal aan kan voldoen. Perfectionisme is bijvoorbeeld een eis waar je maar zelden aan kan voldoen. Het kan altijd nog beter of schoner of mooier. En je komt altijd wel weer iemand tegen die datgene waar je zo trots op was, nog beter kan dan jij. Tot zover de Ouder.

3. Het kind - ik wil nu ... !

Een heel ander aspect van je persoonlijkheid is: het Kind. Het Kind in ons staat voor het mooie, naïeve, speelse in je persoonlijkheid. Vanaf je geboorte is het Kind aanwezig. Het is dat stukje van je persoonlijkheid dat de wereld wil ontdekken, dat het graag naar zijn zin wil hebben, dat kan fantaseren, dat alles gelooft. Als papa en mamma vertellen dat God bestaat, dan gelooft een kind dat. Vertellen papa en mamma 10 minuten later dat Sinterklaas bestaat, dan gelooft een kind dat ook. Dit maakt het Kind in je tot iets heel ontvankelijk, maar ook tot iets heel kwetsbaars. Het Kind in jezelf, kan zich laten verleiden tot verkeerde dingen. Zolang het nu maar goed voelt, gaat het Kind wel mee.

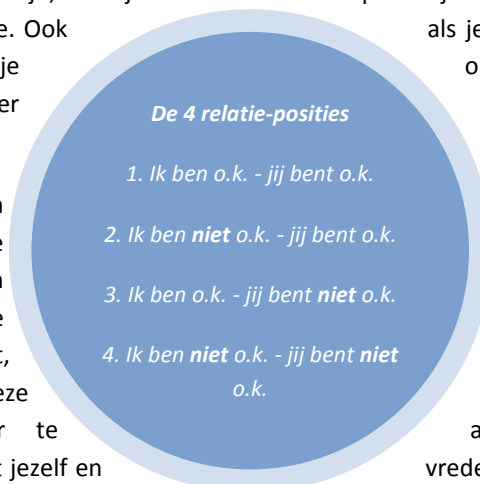

Het Kind is nieuwsgierig, wil alles proeven, in zijn mond stoppen. Tijdens deze ontdekkingsreis in het leven kan het Kind in jezelf in één van de volgende vier Kind-posities terecht komen.

Kindpositie 1: Ik ben o.k. - jij bent o.k.

Als je als kind voldoende bevestiging en veiligheid meekrijgt, dan leer je als kind jezelf te accepteren zoals je bent. Je komt wel eens met een gescheurde broek thuis of met een onvoldoende; papa en mamma kunnen best eens boos of teleurgesteld zijn, maar je weet dat ze ten diepste blij met je zijn zoals je bent. Ook als een 3 hebt houden ze gewoon van je. Ook van je. Zelfs als je je dat ze veel voor je over weer goedgemaakt is.

Deze ouderlijke liefde en als kind geaccepteerd weet. Je bevechten, je mag er gewoon scheve neus en je beugel. Als je acceptatie als kind ontvangt, dat je o.k. bent. Vanuit deze makkelijker om de ander te sprake van een stuk vrede met jezelf en o.k. - jij bent o.k.

als je een keer gefaald hebt, houden ze ongehoorzaam bent geweest, merk hebben en dat ze blij zijn als het

veiligheid zorgt ervoor dat je je hoeft je plekje niet te zijn zoals je bent. Ook met je deze onvoorwaardelijke geeft dit de diepe overtuiging zelfacceptatie is het ook accepteren zoals hij/zij is. Er is vrede met de mensen om je heen. Ik ben

Kindpositie 2: Ik ben niet o.k. - jij bent o.k.

Wanneer je als kind regelmatig te horen krijgt dat je niet deugt, dat je vervelend bent, dat je eens meer een voorbeeld moet nemen aan je oudere broer of zus, dat jij altijd zo'n lastpost bent, etc. etc. dan geeft dit bij iedere afwijzing op deze manier steeds sterker de overtuiging dat je niet goed bent. De anderen zijn beter, worden meer gewaardeerd, kunnen meer. Jij bent minder. Deze Kind-positie hoeft niet thuis te ontstaan, het kan bijv. ook op school gebeuren. Als jij steeds degene bent die er niet bij hoort, die niet wordt uitgekozen, die gepest wordt, of in de pauzes alleen rondloopt, dan geeft dit op den duur ook de diepe overtuiging dat je niet goed bent. De anderen zijn leuk, en jij niet.

Deze Kind-positie kan ook ontstaan als anderen, bijv. je vader of moeder of je grotere broer of zus voortdurend alles voor je regelt. 'Geef maar hier, dat doe ik wel even voor je, dat is veel te moeilijk voor jou'. Het kan heel goed bedoeld zijn, maar door deze goed-bedoelde bemoeizucht zijn al heel wat mensen met een niet-ok Kind het volwassen leven ingestapt. Het Kind in hen voelt zich onzeker, minder. Het Kind in je heeft dan het gevoel dat de anderen het beter kunnen dan jij. Zo kun je als vrouw je vreselijk onzeker voelen achter het fornuis als je moeder je nooit bevestigd heeft in het feit dat jij het ook kan. Je man komt thuis, je zet het eten op tafel en direct is daar alweer het onzeker gevoel van Kind, het kleine meisje in je: 'het is vast niet lekker, ze zullen het vast wel stom vinden wat ik heb gemaakt'.

Voortdurende afwijzing geeft op den duur een wond in je hart. Als ik op mijn hand een druppel ammoniak laat vallen, dan voel ik daar niets van. Mijn huid zit er overheen. Die huid beschermt mij tegen agressieve stoffen. Heb ik op mijn hand echter een open wond, en ik laat dan het zelfde druppeltje ammoniak daarop vallen, dan vlieg ik tegen het plafond van de pijn. Het steekt, het bijt, en ik zal een flink geluid laten horen.

Met wonden in je hart is het eigenlijk net zo. Wanneer je hart 'gezond' is, dan kun je best een druppeltje ammoniak verdragen, bijv. iemand die vergeet iets tegen je te zeggen. Of iemand die je een keer neerbuigend aankijkt. Of iemand die kritiek op je geeft. Maar wanneer er een wond in je hart zit, dan kan een verkeerde blik van iemand, of een keer genegeerd of vergeten worden, als een druppel ammoniak in de wond voelen. Je merkt dat je heftig reageert, dat het van binnen veel verdriet of boosheid oproept. Je voelt de neiging om weg te lopen, of om je boosheid er uit te gooien en de ander toe te schreeuwen dat hij hier eens mee op moet houden. In OVK-termen is het Kind in jezelf dan verwond. Het loopt rond met open wonden. Iedere keer als iemand tegen deze wond aanloopt, dan kreunt het Kind in je van pijn. Je voelt je weer net als vroeger op het schoolplein, of als vroeger in je bed toen je je vader en moeder hoorde ruziën. Het is een naargeestig maar wel bekend gevoel. Zo vertrouwd dat je eigenlijk bent gaan denken dat het normaal is of dat iedereen dat wel zal hebben. Maar het is pijn; pijn van afwijzing. Pijn van niet-o.k. zijn. Pijn dat de anderen allemaal wel o.k. lijken te zijn. Je voelt je alleen. Afgewezen. Minder.

Kind-positie 3: Ik ben o.k. - jij bent niet o.k.

Wanneer je in je kinderjaren voortdurend over het paard wordt getild, of over-bevestigd wordt dan kun je je beter gaan voelen dan de anderen. Dit kan ontstaan op grond van kwaliteiten waarin je inderdaad beter was dan je leeftijdgenoten. Als je de beste was met voetballen, of met gitaarspelen, of iets anders wat voor kinderen heel belangrijk is, dan kan er een stuk arrogantie gaan ontstaan. Het Kind wat in deze positie terecht komt voelt zich ten diepste dan ook vaak onbegrepen en eenzaam. Het krijgt van volwassen mensen veel eer en complimentjes, maar leeftijdgenootjes kunnen een hekel aan dit kind krijgen. Het kind moet dit overleven door zichzelf steeds voor te houden dat hij beter is dan de anderen. Dat geeft houvast. Dat maakt begrijpelijk waarom de anderen zo jaloers reageren. Er kan natuurlijk sprake zijn van echte jaloezie maar je kunt je als kind ook inbeelden dat de anderen jaloers op je zijn. Ten diepste kan hier dus weer een niet-o.k. gevoel aan ten grondslag liggen.

Als je ouder wordt, en het Kind in jezelf zit in deze positie vast, dan herken je dat aan het feit dat je moeilijk vindt om gewoon eens 'gek' te doen met anderen. Het lukt je bijna niet om spontaan te zijn. Andere mensen kunnen je beleven als ongrijpbaar, of oninvoerbaar. Afstandelijk. Rationeel.

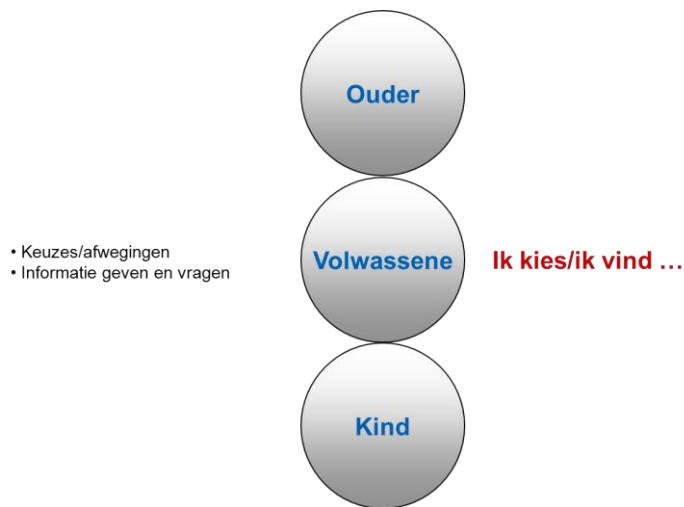
Kind-positie 4: Ik ben niet o.k. - jij bent niet o.k.

Dit is de kind-positie die meestal pas op latere leeftijd (30, 40 of 50 jaar) ontstaat. Vaak ontstaat dit op grond van een eerder bestaande 'ik ben niet-o.k. - positie'. Als het Kind in je zich altijd het 'pispaltje' heeft gevoeld, kan er op latere leeftijd een soort bitterheid ontstaan. 'Ik was altijd de gebeten hond, de underdog, maar nu heb ik het wel gezien hoor! Iedereen is alleen maar op zichzelf gericht! Politiek??? Zakkenvullers zijn het! Egoïsten! Ze zijn alleen maar uit op hun eigen hachie! Nee, vertel mij wat! De kerk??? Kom nou, zeg! Ze zeggen dat ze voor je bidden, maar ik weet het ondertussen wel hoor; ze lopen alleen maar over je te roddelen, onder het mom van bidden. Nee, ze bekijken het allemaal maar! Die onzin hoeft voor mij niet meer!'. Als je dit herkent, kan het zijn dat het Kind in jezelf heel boos is, verbitterd. Het heeft zich afgewezen gevoeld. Het telde niet mee. Er werd over je heen gewalst, niemand hield rekening met jou. Niemand zag jou eens staan. Je bent boos. Teleurgesteld.

Eigenlijk vind ik dit de meest zorgwekkende kind-positie waarin je terecht kan komen. Als je hier heel erg vast in komt te zitten, loop je het gevaar er nooit meer uit te komen. Ik heb helaas al heel wat mensen gezien die niet meer bereid waren hun verwijten aan anderen op te geven. Het kleine jongetje of meisje in hen was zo boos, zo vernederd, zo gekwetst, dat ze bijna bewust gekozen hadden om hun verwijten nooit meer los te laten. De verwijten waren een stok geworden om mee te slaan. Een wapen. Soms nog het enige wapen om mensen van hen af te houden, of om hun wonden te beschermen. Als ze dit wapen los zouden laten, dan zou hun open wond zo kwetsbaar voor iedereen zichtbaar worden, dat het gevoel van vernedering nog groter zou worden. Achter het bittere Kind zit dan eigenlijk een afgewezen Kind dat zich verstopt achter het verbitterde Kind. Het afgewezen Kind is zo bang geworden om gezien te worden, dat het boze Kind er voor is komen te staan.

4. De volwassene – ik kies.

In onze eerste levensjaar ontdekken we op een bepaald moment dat we met onze wil iets voor elkaar kunnen krijgen. Eens heb je voor het eerst ontdekt dat als je je spieren op een bepaalde manier aanstuurt je dan je rammelaar of je pop kan pakken. Of je voeten. Dat was een geweldige ontdekking. Misschien hebben je ouders wel ingespannen toegekeken hoe je dat voor elkaar kreeg. Eigenlijk was dit de geboorte van de Volwassene in je. De Volwassene in ons dat stuk van onze persoonlijkheid dat in staat is om afgewogen keuzes te maken. De volwassene in ons laat zich niet zomaar drijven door kinderlijke gevoelens of ouderlijke normen of regels. De volwassene kiest. De volwassene staat tussen het Kind en de Ouder in. Daarmee staat het voor de niet gemakkelijke taak om soms grenzen te stellen aan de Ouder en soms aan het Kind.

Misschien herken je iets van het volgende: op je werk ben je een geweldige vent of vrouw. Je geeft leiding aan een paar mensen. Ze hebben vertrouwen in je. Je voelt je ook op je plek in deze job. Je kunt leiding geven, vergaderingen voorzitten, medewerkers helpen. De Ouder in je stelt je in staat om deze positie in te nemen.

Maar om vijf uur of half zes dan gebeurt het: iedereen gaat naar huis. Je hebt zelf nog even wat tijd over of je hebt eigenlijk nog geen zin om gelijk naar huis te gaan. Het Kind in jezelf neemt de regie over. Even neuzen op internet, even een pilsje, even ... En voor dat je het weet merk je dat het Kind in jezelf steeds meer controle over je krijgt. Je kan je grenzen niet meer goed stellen. Dit kan ook 's avonds laat gebeuren. Iedereen is naar bed. 'Ik drink nog even wat hoor, ik kom er zo aan ...'. TV aan. Zappen. Dasje los. Benen op tafel. He he, even tijd voor jezelf. Heel de dag geen gelegenheid voor gehad. De Ouder-positie wordt verlaten en heel soepel glij je vanzelf in de Kind-positie. Je gaat kijken naar dingen waar je helemaal niet naar wil kijken. Maar je merkt dat er je er geen controle meer over hebt. Het Kind krijgt geen grenzen meer. De Volwassene is niet in staat om grenzen te stellen.

Deze zwakte van de Volwassene zorgt er voor dat overdag de Ouder aan de haal gaat met jezelf (het ideaalbeeld van jezelf dat je graag wil neerzetten). Maar dit kost zoveel energie dat 's avonds de Volwassene ook niet meer in staat is om grenzen te stellen aan het Kind in jezelf. Zo van: oké, even ontspanning is prima, maar we gaan geen dingen waar we niet achter staan! Ik wil wel mijn principes vasthouden. Als ik dit aan mensen uitleg herkennen velen zich hierin. Veel christen-mannen lijden onder een gebrekkige kracht van de Volwassene. Paulus roept de christenen in 1 Kor. 16:13 op: Waakt, staat vast in het geloof, weest mannelijk, wees sterk!

5. Aanvullende informatie OVK

(bewerkt van internet)

Over het kind, de ouder en de volwassene in jezelf

De transactionele analyse is een ontwikkeling van de Amerikaans psycholoog Eric Berne. De "TA" houdt zich bezig met een analyse van de communicatie tussen mensen: "Wat zegt iemand en hoe zegt ie dat?"... of juist: hoe zegt ie het niet. Want ook iets niet zeggen is een vorm van communiceren!

Je hebt er waarschijnlijk wel eens van gehoord dat er sprake kan zijn van verbale (gesproken) communicatie en dat er ook non-verbale communicatie bestaat en dat die helemaal niet overeen hoeven te komen. Dus: iemand zegt iets en daarop wordt al dan niet verbaal gereageerd. En daarop wordt dan ook weer al dan niet eenduidig gereageerd. En als we dan weer naar het antwoord daarop kijken dan begrijp je dat de situatie al behoorlijk ingewikkeld dreigt te worden (één van de redenen waarom communicatie zo vaak tot kromcommunicatie verbastert).

Maar om nu toch het overzicht te behouden en zelfs aan analyse toe te komen wordt deze hele communicatiestroom als het ware in stukjes geknipt die transacties genoemd worden. Een transactie is een communicatiepakketje waarin een actie en een re-actie zit. Als gezegd, dat kan verbaal en/of non-verbaal zijn. Dus als een vrouw er niets over zegt dat zij ervan baalt dat haar man alweer "pas uit zijn werk komt als het eten al koud is" en hij schuift zonder iets te zeggen (dus eigenlijk een "niet-actie"), gelijk maar achter de computer "omdat zij toch wel weer hoofdpijn zal hebben"... dan zijn dat dus voorbeelden van transacties.

Mensbeeld

Om te begrijpen waar die transacties nou vandaan komen, is het belangrijk om het even te hebben over het mensbeeld van de T.A. Of in ieder geval het beeld van de psyche. Volgens de TA zijn er in de psychologie van ieder mens 3 aspecten te herkennen. Drie aspecten die altijd weergegeven worden door 3 bolletjes.

De "Ouder" (O)

De Ouder zouden we ons voor kunnen stellen als de optelsom van al onze opvoeders. Dat zijn dus inderdaad vaak onze echte ouders. Maar het zijn ook de leraar, de tante of de oom die ons heeft laten zien hoe de wereld in elkaar zit. Volgens sommigen zelfs de figuren in de TV-programma's als die als een belangrijk voorbeeld voor ons hebben gewerkt. Zo zijn bijvoorbeeld Batman, John Wayne, de fabeltjeskrant of 007 belangrijkere mannelijke rolmodellen voor veel mannen dan hun eigen vader die altijd weg was om te werken. Voor vrouwen kunnen media- persoonlijkheden als filmsterren, prinsessen of popzangeressen een rolmodel zijn. "De Ouder" kan je vaak terug horen in opmerkingen je maakt naar kinderen als je hen uitlegt hoe de wereld in elkaar zit: "Je moet niet", "je moet altijd ... (je bord leeg eten)", "mensen met zwarte leren jasjes zijn niet te vertrouwen", "mannen willen maar één ding" enzovoort.

De Voedende Ouder (VO)

Dit zijn de ouderboodschappen die verder helpen, die opbouwen. "Jij bent wel degelijk de moeite waard, ook als alles niet helemaal perfect verloopt", "jij mag voelen wat je voelt en zelf keuzen maken wat je daarmee wilt gaan doen", "zorg dat je genoeg slaap krijgt dan kan je er beter tegen" zijn daar voorbeelden van.

Een voedende ouder heeft bijvoorbeeld wel schik van een kind dat in alle vrijheid kan spelen maar waakt er wel voor dat ie niet verkouden wordt als het buiten te koud is.

Deze ego-positie wordt ook heel vaak de "ZO" (Zorgende Ouder) genoemd omdat het niet alleen maar de ouder is die "voedsel verstrekt" (je kunt met een heel koud hart het eten op tafel zetten) maar juist die ouderfiguren waren die zorg hadden voor het Kind. Aan de andere kant zie je ook regelmatig ouders die zo zorgzaam zijn dat het Kind bijna verstikt wordt in al die zorg. De zorg is dan niet "voedend" meer (in de zin van soul-food)

maar beperkend. Als je dus op andere plekken de ZO tegenkomt dan weet je dat dat hetzelfde is als de VO die ik hier bedoel.

De Kritische Ouder (KO)

Daar tegenover staat de kritische ouder (KO). Dat zijn de vaak dwingende en meestal afbrekende kritische boodschappen die we meegekregen hebben. Soms heel negatief en duidelijk: "met jou zal het nooit goed aflopen", "als man/vrouw stel jij ook niks voor", "alle mannen/vrouwen zijn viezeriken". Maar vaak is het minder duidelijk gebracht: "papa zit altijd maar aan mammie, terwijl ze daar geen zin in heeft" (mannen zitten altijd aan vrouwen en dat is vervelend), "je bent best wel lief als je nu even de vaat doet" (je bent lief als je aan alle voorwaarden hebt voldaan), "het leven is niet om van te genieten". Je snapt dat het heel moeilijk wordt om als volwassen mens te kunnen genieten als je veel van zulke boodschappen in je hoofd mee draagt.

Het "Kind" (K)

Aan de andere kant zit "het Kind". Iedereen heeft nog ergens (soms diep weggestopt) een kind in zich. Dat kind dat is in de loop van het opgroeien gevormd en dat heeft van alles meegemaakt. "Het Kind" staat voor het vermogen om te genieten, creatief te zijn, te spelen (alleen of samen met anderen). Maar het kind kan ook hele erge dingen hebben meegemaakt en als het ware een "besluit" hebben genomen over "de wereld". Bij mannen en vrouwen die mishandeld of misbruikt zijn zie je bijvoorbeeld wel dat lichamelijke nabijheid van andere mensen eigenlijk bijna onverdraaglijk is. Het kind heeft geleerd om in elkaar te kruipen en de klappen op te vangen of het heeft geleerd om net te doen alsof er "niets aan de hand was" als de vader, de broer, de oom, leraar of de priester weer handtastelijk werden, om net te doen alsof ze ergens anders zijn.

Het "Vrije Kind" (VK)

Het vrije kind kan genieten van dingen, het kan spelen en creatieve oplossingen verzinnen. Ons vrije kind is ongeremd nieuwsgierig naar de dingen die anderen voelen of denken. Maar bij veel mensen is het "Vrije Kind" (VK) diep weggestopt door de ervaringen of door de ouderboodschappen is het ingepakt en weggestopt onder lusteloosheid of gepantserd achter hardheid en "ik doe het zelf wel".

Het "Aangepast Kind" (AK)

Wat er dan over blijft is het "Aangepaste Kind" (AK) ... dat onder het juk van de KO zijn leven leidt. Het kind dat zonder te genieten zijn best doet om die ouder in zichzelf tevreden te stellen (wat natuurlijk nooit lukt). Of juist het kind dat zich enorm afzet tegen al die ouderboodschappen: "kijk mij eens vrij zijn; ik doe wat ik zelf wil, ik eet en drink en geniet van alles wat los en vast zit en het kan me niks schelen dat ik verslaafd ben aan alcohol ... Want ik geniet!!! Hoor je me wel?!!" en als je dan kijkt, dan zie je alleen maar iemand die zich aan het afzetten is en totaal niet werkelijk geniet van zijn/haar leven. Een boos schoppend kind dat niet in staat is om te spelen en te genieten, die geen eigen regels heeft in zijn/haar leven maar die zich nog steeds laat bepalen door de regels van de ouders. Door jezelf voortdurend af te zetten tegen ouder-regels laat je zien dat je die regels minstens net zo belangrijk vindt als iemand die ze keurig in ere houdt. Enorm "onaangepast" maar dus niet vrij. Want altijd een regel moeten doorbreken is net zo dwingend als altijd de regels moeten volgen.

De "Volwassene" (V)

En in het midden staat de "Volwassene" (V)... Dat is ons volwassen denken. Vaak wordt het wel vergeleken met een computer maar dat is niet zo. Een gezonde volwassen ego-positie heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van zijn ouderboodschappen, om te genieten wanneer dat gepast is, emoties te laten zien als dat opbouwend is maar zich ook bewust aan te passen als dat nodig is; "Nee u hebt gelijk, het was ook niet verstandig om hier 110 km/u te rijden".

De Volwassene herkent zijn/haar verantwoordelijkheden en neemt die ook. Voelt de gevoelens die er leven en gaat die niet lopen opsparen en het later op iemand anders af te reageren of de hond een trap te verkopen... nee, hij doet iets verstandigers met zijn emoties. Hij waardeert zichzelf en waardeert anderen... Hij begrijpt dat

het een veel stimulerender manier van leven is, wanneer je er vanuit kunt gaan dat de ander O.K. is (ook met zijn beperkingen), net zoals hij zelf ook O.K. is.

De Transacties tussen O, V & K

Wanneer je nou gaat kijken naar de manier waarop veel mensen met elkaar praten dan blijkt al snel dat zij niet vanuit hun V-positie antwoorden maar vanuit een andere. Heel bekend zijn bijvoorbeeld mensen die het altijd beter weten "nee, dat moet je zus-en-zo zien" (KO), of de altijd-dwarse "nou gewoon omdat ik daar geen zin in heb!" (AK). Of de zalvende er-mag-nooit-een-onvertogen-woord- vallen VO die alle irritaties weg probeert te poetsen met "jongens laat je nou niet zo door je emoties meeslepen en gewoon doen wat we altijd al doen" (als iemand gewoon een beetje gezond geïrriteerd is). Of degene die altijd op lol/lust uit is "daar heb ik nou even geen zin in" (VK) op ieder moment dat er een taak op zijn pad komt. Je ziet dat bij dergelijke mensen de volwassene vaak "vervuild" raakt door O- of K-ego-posities.

De Ouder kan je vaak nog terug horen in opmerkingen die je maakt naar kinderen als je hun uitlegt hoe de wereld in elkaar zit zonder dat zij daar verder veel over uit kunnen leggen: "mensen met zwarte leren jasjes zijn niet te vertrouwen", "je moet altijd je bord leeg eten", "mannen willen maar één ding" enzovoort.

Het verschil van de "meningen van de volwassene" en de "mening van de ouder" is dat de volwassene dus een reden aan kan geven waarom hij/zij vindt wat hij/zij vindt terwijl de ouder veel meer zegt "dat is nou eenmaal zo".

En dat lokt ook reacties uit die niet snel vanuit de volwassene zullen komen: "dat hoort niet, hoor" (O->K) of "ziet u dat ook zo?" (O->O). "Nou dan gaan we toch samen buiten spelen" (K->K) of "jij hebt ook altijd wat te zeuren!" (K->O).

Soms zijn dat acties die ruimte geven maar vaak blijft daarbij onder tafel waar het werkelijk om gaat. Er wordt niet op een volwassen niveau over gepraat en netto wordt er ook niets aan de situatie veranderd zodat de herhaling al is voorgebakken. Werkelijk contact wordt niet aan gegaan en het spel gaat zal nog wel vaker voor gaan komen (herken je de mensen die zeggen: "dat overkomt mij nou altijd").

6. Transactionele Analyse Overzicht

Hieronder een kort overzicht van de kenmerken van Ouder, Volwassene en Kind zoals u uitgelegd hebt gekregen in de coaching-sessie. U kunt dit schema toepassen bij de opdrachten die u in de therapie of personal coaching krijgt.

Overzicht OVK communicatiestijlen

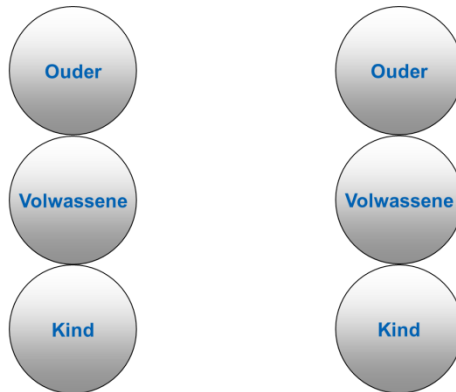
	Ouder	Volwassene	Kind
Woorden	Je moet ... Je mag niet Pas op! Maak je geen zorgen Kom maar hier Doe je best Wees aardig Doe niet zo dom	Hoe Wat Wie Waarom Mogelijkheden Alternatieven Gegevens Ik vind	Hoi! Kan ik niet Wil ik niet Help Jouw schuld! Kijk mij eens! Ik heb zin in ... Doe ik het goed?
Toon	Hard Scherp Eisend Liefhebbend Aanmoedigend Warm Teder	Helder Duidelijk Niet emotioneel Neutraal	Jengelend Drammerig Rebels Huilerig Lachend Schreeuwerig Giechelend Speels Plagerig
Houding	Helpend Wiegend Ontvankelijk Zorgend Beschuldigend Belierend	Losjes Alert Info gevend Info vragend	Spontaan Rusteloos Hulpeloos Uitdagend Vragend Ineengedoken Tong uitsteken Op het gevoel
Soort gesprek	Kritiek geven Moraliseren Opvoeden Raad geven bemoedigen	Iets opmerken Probleem oplossen Onderzoeken Plannen maken Op een rij zetten Zakelijk	Help me Geef me raad Ik weet het niet Straf me Spontaan Wat staat me te wachten?

Module 2: Volwassen communicatie

7. Volwassen communicatie oefeningen

Teken de OVK-transacties in onderstaande dialogen.

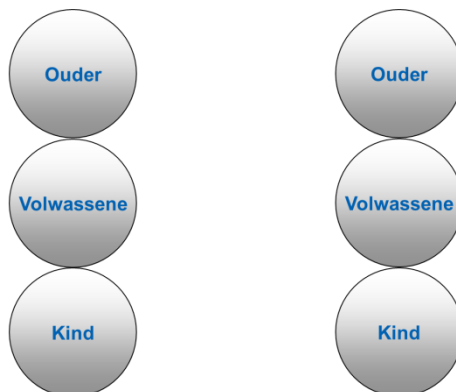
Oefening 1

Piet: 'je weet toch wel dat je je eigen troep op moet ruimen; schiet es op joh!'

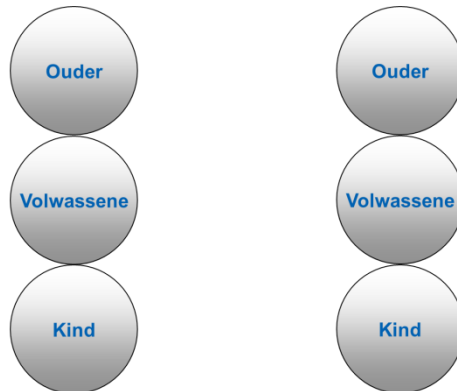
Henri: 'oh, sorry, ja natuurlijk, ik ben het helemaal vergeten, ik doe het gelijk; ze geven daar toch geen straf voor?'

Oefening 2

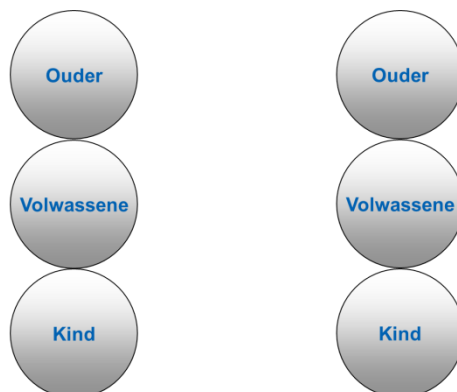
Piet: 'je weet toch wel dat je je eigen troep op moet ruimen; schiet es op joh!'

Sabine: 'dat weet ik inderdaad, maar ik heb met mezelf afgesproken dat ik dat altijd na het eten doe!'

Oefening 3

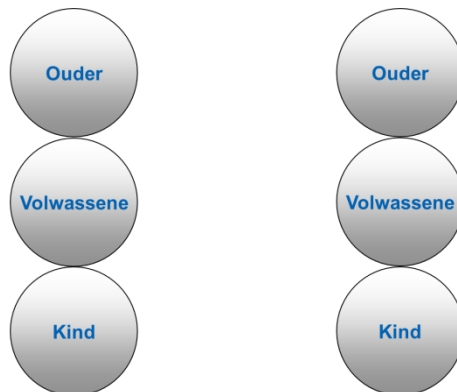
Piet: 'je weet toch wel dat je je eigen troep op moet ruimen; schiet toch es op joh!'

Martijn: 'ik vind het prima dat jij je eigen troep opruimt, maar ik houd er niet van om door joude les gelezen te worden; daar heb je ook het recht helemaal niet toe'.

Oefening 4

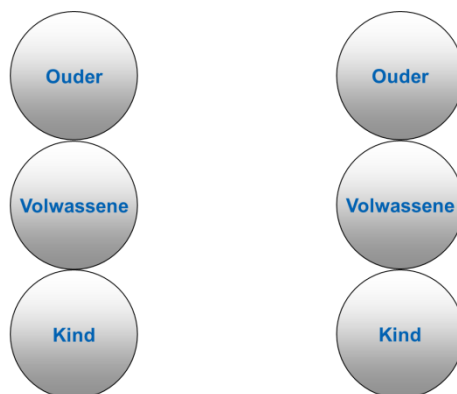
chef: 'heb je al op je horloge gekeken?' (denkt: 'ze is nota bene weer te laat')

assistente: 'Oh, sorry, ja, ik zal vandaag wat langer doorwerken'

Oefening 5

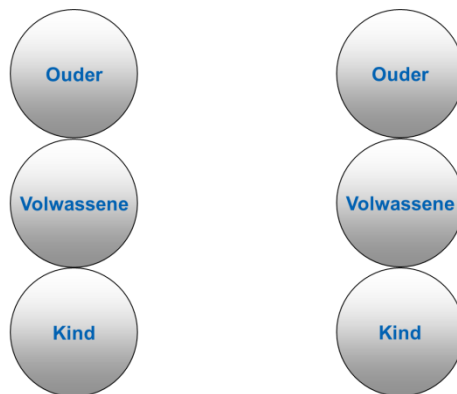
chef: 'heb je al op je horloge gekeken?'

assistente: (giechelend) 'nee, ik heb geen horloge'

Oefening 6

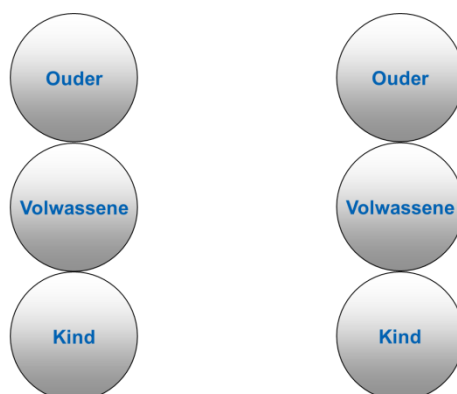
chef: 'heb je al op je horloge gekeken?'

assistente: 'u bedoelt waarschijnlijk dat ik te laat ben, nou ik kan het uitleggen ...'

Oefening 7

chef: 'nou zie ik het helemaal niet meer zitten; we krijgen het nooit af omdat jij te laat bent'

assistente: 'doe nou maar rustig, we werken gewoon wat langer door en dan komt het best voor elkaar'.

Oefening 8

Ans: 'het is haar plicht om de was te doen'

Gea: 'dat is inderdaad haar plicht, groot gelijk'

8. Eerst de ander, dan ik

Volwassen communicatie bestaat uit het uitwisselen van informatie. De volwassen mens doet dat door eerst informatie te vragen aan de ander, daarover kort of lang na te denken, en vervolgens pas te reageren. De kinderlijke mens luistert niet of nauwelijks, maar reageert direct vanuit zijn eigen gedachten of gevoel.

Volwassen communiceren betekent daarom 1. Ruimte geven aan de ander, en 2. Ruimte nemen voor je zelf. Eerst de ander, dan ik. Het ruimte geven aan de ander doe je door middel van luisteren en vragen stellen. Luisteren doe je vooral met je ogen en je hart. Je kijkt de ander voortdurend aan, en je zet je hart open voor wat de ander jou wil duidelijk maken. Pas wanneer je merkt dat de ander zich door jou gehoord of begrepen voelt, ga je reageren en leg je je eigen gevoelens of meningen voor.

Door tijd te investeren in luisteren voelt de ander zich serieus genomen. Wat je zaait, zul je oogsten, dus het zorgt er voor dat jij zelf straks ook serieus genomen wordt. Als therapeut en coach heb ik geleerd dat mijn adviezen niet over komen als ik niet eerst zorgvuldig naar de ander heb geluisterd. Ook al meen ik soms na vijf minuten al te begrijpen waar het over gaat, ik heb geleerd om pas te reageren als iemand helemaal zijn verhaal heeft kunnen doen. Pas dan staat zijn hart open voor een advies. Ik heb geleerd dat een paar korte opmerkingen na uitgebreid luisteren, veel meer effect heeft dan een heel overtuigend verhaal zonder eerst echt geluisterd te hebben.

9. Spiegelen en reflecteren

'Zinnen en woorden zijn de vervoermiddelen voor onze gevoelens en gedachten'

Dit betekent ook:

'Zinnen en woorden zijn niet hetzelfde als onze gevoelens en gedachten'

Dit betekent weer:

'Als je naar iemand luistert, kun je er niet zomaar vanuit gaan dat iemand precies zegt wat hij voelt of bedoelt'

Om er toch achter te komen wat iemand voelt of wat iemand denkt, zul je in ieder gesprek daar naar moeten zoeken. Twee hulpmiddelen hierbij zijn: spiegelen en reflecteren.

Spiegelen

'Spiegelen' betekent letterlijk 'een spiegel voorhouden'. Als je iemand een spiegel voorhoudt, ziet hij zichzelf daarin terug. Hij kan daardoor extra goed zien wat hij aan het doen is, en hoe hij bij anderen overkomt.

Spiegelen tijdens een gesprek is eigenlijk hetzelfde. Als je in je eigen woorden af en toe kort herhaalt wat de ander zegt, ziet hij wat je wel en niet van zijn verhaal begrijpt. Dit maakt het voor hem gemakkelijker om verder te praten.

Definitie:

In je eigen woorden herhalen wat de ander zegt.

Doel:

De ander laten merken dat je aandachtig luistert.

Gevolg:

De ander voelt zich begrepen, wat hem stimuleert om verder te praten.

Wanneer:

Als iemand probeert iets aan jou duidelijk te maken.

Voorbeeld:

A: *'... dus hij stond daar gewoon zijn auto te wassen, maar ik dacht 'ja, ik moet het nu gewoon tegen hem zeggen', en dat heb ik dus ook gedaan'.*

B: *'dus jij stapte gewoon op hem af terwijl hij daar bezig was'*

Als je naar iemand luistert, kun je er niet zomaar vanuit gaan dat iemand precies zegt wat hij voelt of bedoelt.

Als je iemand een spiegel voorhoudt, ziet hij zichzelf daarin terug.

Als je in je eigen woorden af en toe kort herhaalt wat de ander zegt, ziet hij wat je wel en niet van zijn verhaal begrijpt.

Reflecteren

'Reflecteren' betekent letterlijk 'weerkaatsen'. Als je een lamp op een witte muur richt, weerkaatst de muur het licht. Je kunt niet op de muur zien hoe de lamp er precies uitziet, maar het belangrijkste wat een lamp doet (licht geven), wordt door de muur ondersteunt.

Reflecteren tijdens een gesprek heeft ongeveer dezelfde functie. Net zo min als de muur probeert om te laten zien hoe de lamp er uit ziet, zo probeer je tijdens een reflectie niet om het hele verhaal van iemand terug te spiegelen. Nee, je probeert het belangrijkste dat iemand met zijn verhaal duidelijk wil maken te weerkaatsen. En dat belangrijkste is het gevoel dat achter iemands woorden zit.

Laten we dit eerst duidelijk maken met een voorbeeld.:

Voorbeeld:

A: *'Nadat mijn man overleden was, kwamen onze vrienden steeds minder op bezoek; het leek net alsof ik niet meer zo interessant voor hen was'*

B: *'Je voelde je eigenlijk gewoon aan de kant geschoven'*

A: *'Ja, zo kun je het wel zeggen, ja'*

Persoon A vertelt dat na het overlijden van haar man, hun vrienden steeds minder vaak op visite kwamen. Ze verklaart dit door te zeggen dat zij zonder haar man blijkbaar niet meer zo interessant was voor deze vrienden. Wat ze niet zegt, is hoe zij zich daar zelf onder voelt, terwijl we ons allemaal voor kunnen stellen dat dat een heel naar gevoel is. Persoon B heeft tussen de regels door geluisterd en hoorde in haar woorden (en natuurlijk ook in de toon waarop ze het zei, de manier waarop ze keek, de situatie waarin ze het zei, etc.) dat ze zich aan de kant geschoven voelde. Dit is het enige wat hij zegt, maar dit blijkt precies het gevoel te zijn dat achter haar woorden zat, en wat dus misschien wel het belangrijkste was van wat ze duidelijk wilde maken. Het ging haar niet om de feiten, het ging haar erom dat ze zich in de steek gelaten voelt!

Het gevoel is de bron waar iemands woorden vandaan komen. Iemand die zich vrolijk voelt, praat op een vrolijke manier over wat hem bezighoudt. Iemand die verdrietig is, laat zijn woorden sturen door het verdriet. Soms is het in een gesprek heel duidelijk wat iemands gevoel is achter zijn woorden, soms is het heel onduidelijk. We kunnen ook ons gevoel verstoppen achter onze woorden, bijvoorbeeld door heel druk te praten terwijl we ons eigenlijk heel rot voelen.

Goed reflecteren betekent dan ook goed letten op de toon waarop iemand iets zegt, de manier waarop iemand erbij kijkt terwijl hij iets zegt, de situatie waarin iemand iets zegt, de woorden die hij kiest, etc. Al deze dingen zeggen iets over het gevoel van waaruit iemand praat. Omdat we bang zijn om niet begrepen te worden, vermijden we vaak te zeggen hoe we ons over iets voelen. Als je de kunst van het reflecteren goed verstaat, kun je in een gesprek iemand het gevoel geven dat je hem echt aanvoelt, en dat je je zelfs in kunt leven in zijn situatie. Dit nodigt de ander uit om verder te praten.

Samenvattend: reflecteren gaat verder dan spiegelen. Spiegelen is gewoon in je eigen woorden herhalen wat de ander zegt. Reflecteren is scherp luisteren en kijken naar het (vaak) verborgen gevoel achter iemands woorden, en daarna dat gevoel benoemen.

Definitie:

Het gevoel dat achter iemands woorden zit, benoemen.

Doel:

De ander laten merken dat je meevoelt en dat je je echt in kunt leven zijn positie.

Gevolg:

De ander voelt zich begrepen en ervaart de ruimte om persoonlijke dingen met je te delen.

Wanneer:

Als je het gesprek meer diepgang wilt geven.

Voorbeeld:

A: *'Hij zei dat dat voor mij veel te moeilijk was en dat we het daarom beter aan David konden overlaten ...'*

B: *'Jij voelde je niet serieus genomen?'*

A (lachend): *'Nee, ik was allang blij, want het is een ongelooflijke rotklus!'*

(Voorbeeld van een goeie reflectie, die echter de verkeerde inhoud heeft. Toch wordt het gevoel van de ander er wel duidelijk door).

Module 3: Talent

9. Talent-hype en trend

'Talent' is hype. Talentenjachten, X-factor en competities zijn niet meer weg te denken uit de media. Duizenden mensen zoeken de kans om bekend te worden met hun vermeende talent.

Talent is echter niet alleen hype. Het begrip is sinds de jaren '90 in opmars. Een opmars die niet te stuiten is. Over enkele jaren zullen statische begrippen als 'intelligentie', 'competentie' en 'vaardigheid' grotendeels verdrongen zijn door 'talent'.

Talent niet meetbaar, wel aantoonbaar

Competentie en intelligentie zijn verworpen tot meetbare begrippen. Een IQ-score geeft de illusie van een betrouwbare meting van talent. Talent is echter niet meetbaar. Zowel mensen met hoge als lage IQ-scores zijn met hun talent succesvol geweest. Voor talent bestaat daarom geen test. Niemand kon met een test het succes van Barack Obama voorspellen. Of het succes van Sharon Kips, of van Johan Cruijff.

In tegenstelling tot statische begrippen als intelligentie en competentie, is talent een complex, dynamisch begrip. Talent is opgebouwd uit elementen van iemands persoonlijkheid, intelligentie, vaardigheden, interesses, flow en intuïtie.

Het is de unieke combinatie van aanleg, wilskracht en oefening. Het is de formule van de graankorrel en de aarde. Het is datgene wat je op den duur als vanzelf afdraait. Waar je uren mee bezig kunt zijn zonder het zat te worden. Het is verbonden met onderwerpen die je mateloos interesseren; waar je nooit genoeg van krijgt. Het is de kwaliteit in jezelf die je zelf meestal niet eens zo bijzonder vindt. Juist omdat het je zo gemakkelijk afdraait.

Om talent vast te stellen moet je als assessor 'out of the box' kunnen denken; verder kijken dan testuitslagen, postbakoefeningen, standaard-teamrollen en persoonlijkheidsprofielen.

Bevestiging

Ieder mens heeft talent. Maar niet iedereen krijgt bevestiging voor zijn talent, en niet iedereen ziet kansen voor zijn talent. Een persoonlijke en deskundige bevestiging van je talent zorgt er voor dat je anders tegen je zelf aan kijkt. En ook tegen je toekomst. Een onbevestigd talent is als ingemetseld geld. Veel waard, maar je hebt er niets aan. Een bevestigd talent is thuisgekomen in je toekomst. Onze assessments zijn ontwikkeld om uniek talent te bevestigen.

Waardebesef

Afgelopen weekend las ik weer eens de gelijkenis van de talenten in Mattheus 25. Hoe vaak ik een bepaalde bijbelgedeelte ook al heb gelezen, altijd vallen me weer nieuwe dingen op. Zo ook deze keer. Allereerst viel me op dat de heer die naar het buitenland ging zijn slaven zijn bezittingen toevertrouwde. Deze twee woorden zeggen heel veel: allereerst dat de talenten bezit zijn van die heer, lees God. Ten tweede dat Hij deze bezittingen aan zijn slaven toevertrouwt. Je leent je talenten niet, je beheert ze niet alleen, nee ze worden je toevertrouwd. Toevertrouwen betekent dat iets je in vertrouwen wordt gegeven. God geeft jedus niet alleen talenten, maar Hij geeft je ook vertrouwen. Hij vertrouwt je. Je krijgt volledige zeggenschap over iets wat Hij zelf heeft gemaakt, heeft bedacht. Alleen dat is al super.

Maar toen viel me nog iets anders op. Bij het woord 'talent' had ik vanaf mijn kindertijd altijd een plaatje: een groot gouden geldstuk dat heel veel waard is. Soms moet je kinderlijke beelden weer eens checken of bijstellen. Ik ben dus eens na gaan rekenen hoeveel een talent is, omgerekend in huidige euro's. 1 denaar blijkt ongeveer het dagloon van een dagloner te zijn. 100 denaren is 1 pond. En, let op: 1 talent is 60 ponden. Een talent is dus 6000 daglonen ... Als we een bruto dagloon eens op 100 euro zetten, komt een talent op 600.000 euro! Laten we dit nog eens naar beneden afronden, dan zitten we zeker op een half miljoen euro!

De man die 5 talenten had gekregen, had dus ruim 2,5 miljoen euro van zijn heer toevertrouwd + gekregen. Ik was echt verrast toen ik dit las. Zo'n ontdekking inspireert en stimuleert me weer opnieuw om mensen te helpen hun talent te ontdekken en het beste er uit te halen. Er zit zoveel kracht in talent. Ik wil daarom iedereen die dit leest uitdagen. Uitdagen om te ontdekken wat je in huis hebt. Denk er over na, doe een test, vraag het na bij je omgeving, kijk eens terug naar je prestaties en wat je graag doet.

Want een talent is iets wat je gemakkelijk over het hoofd kunt zien. Veronachtzamen. Of denken dat het niet zoveel bijzonders is. Of denken dat God er wel iets mee zal doen. Zoals die man die zijn half miljoen onder de grond stopte. Hij zag zijn Heer niet als iemand die hem een goddelijke bezitting toevertrouwdde waar succes mee te behalen was, maar zag zijn heer als een hard mens die maait waar hij niet gezaaid heeft, en inzamelt waar hij niet gestrooid heeft. Zijn motivatie voor zijn gedrag wordt angst. Angst voor de afrekening, angst voor mensen, angst voor verkeerde invloeden, vul maar in. Zijn heer benoemt haarscherp hoe deze man ten diepste in elkaar zit: boos en lui. Angst, boosheid en luiheid vormen een duivelse triade in mensenlevens. Het maakt mensen kritisch, achterdochtig, onevenwichtig en obsessief. Ze durven hun talent, en ook dat van anderen, niet in vrijheid in te zetten en isoleren zich vervolgens steeds meer van de rest. Ze hebben geen echt vertrouwen.

Maar even terug naar het positieve nieuws: God heeft je een deel van zijn bezittingen toevertrouwd! Geen kleinigheidje, geen aardigheidje, maar iets dat regelrecht uit de hemel komt. Iets wat miljoenen waard is! En let op: er zit iets in waarmee je deze waarde kunt verdubbelen! Wees dankbaar, niet bang, zet het in vertrouwen in. 'Beveel de Here uw werken, dan zullen al uw voornemens gelukken' zegt Spreuken. (Bevelen betekent in dit verband natuurlijk 'aanbevelen', niet 'een bevel geven'). Want 'wie op de Here vertrouwt is onaantastbaar'. Gods bezittingen zijn echt bijzonder. In zijn handen vermenigvuldigen zaken zich op een wonderlijke manier. Maar alles draait om vertrouwen. Dat is de sleutel tot zegen.

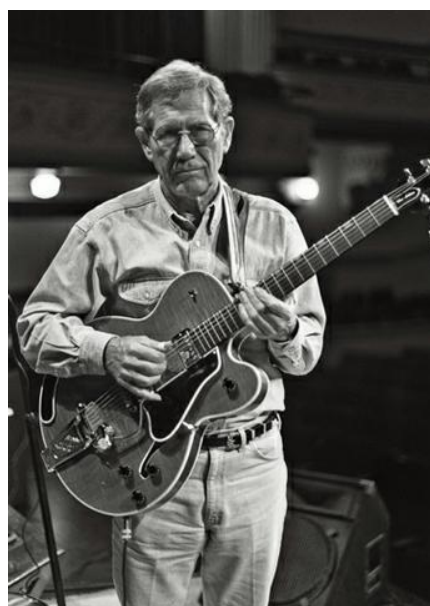
10. Talent – de unieke mix van ‘beetjes’

Op diverse internetsites worden momenteel discussies gevoerd over talent, assessments en talentmanagement. Vragen die hierin centraal staan zijn: is talent meetbaar? Wat is het nut van een assessment? Wat is talentmanagement? Wat is het doel daarvan? Is talentmanagement nodig? Is talentmanagement überhaupt mogelijk? In dit artikel wil ik vooral op de eerste vraag ingaan: is talent meetbaar?

Het antwoord op deze vraag is namelijk van bepalende invloed op de volgende vragen over talentmanagement. Het managen van onmeetbare gegevens vraagt mogelijk een heel andere benadering dan het managen van meetbare gegevens. Als we talent net zo zouden kunnen meten als financiën, zou een managementafdeling kunnen lijken op de financiële afdeling van een onderneming. We sturen op cijfers en scores. Blijkt talent echter niet meetbaar te zijn, dan ziet onze talentmanagement-afdeling er wellicht heel anders uit.

Aan de hand van het succesverhaal van RCA-producer en gitarist Chet Atkins wil ik illustreren dat talent 1. niet meetbaar is; 2. wel aantoonbaar is; 3. wel te managen is, en 4. van cruciaal belang is voor het lange termijn succes van een onderneming.

Vanzelfsprekend is Chet Atkins slechts een illustratie in de huidige discussie rondom talent; geen argument. Je kunt geen talentmanagement-model maken op grond van een casus. Ik hoop dat deze illustratie zal leiden tot meer helderheid over de diverse standpunten rondom dit thema. Ik geloof dat we van succesverhalen altijd iets kunnen leren. In ieder geval kunnen ze ons inspireren. Mijn wens is dat ondernemers, managers, leiders die geen psychologische of bedrijfskundige achtergrond hebben door deze illustratie makkelijker een standpunt in deze discussie kunnen innemen. Maar ook dat ze in hun eigen onderneming of rondom hun producten tot de best passende manier van talent-identificatie en talentmanagement zullen komen.

Chet Atkins: aanstekelijk talent

Chet Atkins is in de muziekindustrie van de vorige eeuw het brein geweest achter toptalenten in de country- en rock&roll muziek waaronder Jim Reeves, Elvis Presley, Roy Orbison, Skeeter Davis en vele anderen. Zijn naam is verbonden aan de beroemde 'Nashville Sound', een nieuwe benadering van arrangeren, orchestreren en opnemen in de vijftiger jaren. De herkenbare klanken van orkestrale strings, warme close-harmony backing vocals, leadzang dicht op de microfoon met een toegevoegde galm uit een galmkamer, gitaren links en rechts is nog steeds een standaard in de country-, rock- en popscene van vandaag. RCA heeft miljoenen verdiend door Atkins. Hij haalde vele grammy awards binnen voor diverse artiesten, heeft de grootste onderscheidingen uit de muziekbusiness gekregen en wordt door veel beroemde gitaristen genoemd als de meest invloedrijke gitarist van de 20e eeuw.

Atkins herkende uniek talent in beginnende zangers en muzikanten, en wist ruimte te maken voor hun unieke persoonlijke sound. Hij deed dit door hen te omringen met de juiste musici, de juiste microfoons en een unieke herkenbare sound voor ieder afzonderlijk talent. Zo gaf hij de warme, gecontroleerde stem van Jim Reeves een plek in de mix waardoor het leek alsof hij vlak naast je stond te zingen met een groot orkest op de achtergrond. Elvis Presley werd door Atkins omringd met een swingende, rollende band wat een totaal andere beleving gaf aan de luisteraar. De kracht van Chet Atkins was dat hij precies leek aan te voelen welke muzikale ingrediënten nodig waren om de smaak van het hoofdgerecht maximaal tot zijn recht te laten komen.

De lange weg van talent ...

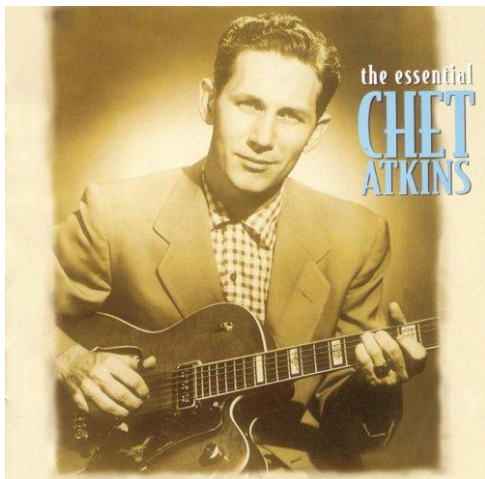
Chet's talent om talenten te herkennen en aan te vullen met andere talenten was hem niet komen aanwaaien. Hij was zelf opgegroeid in een muzikale, maar arme familie. Hij was als kind veel ziek, luisterde naar de radio en werd geraakt door de gitaarstijl van Merle Travis. Hij oefende urenlang om deze gitaarstijl te imiteren, en ontwikkelde daarop later zijn eigen typische 'Chat Atkins' stijl (fingerpicking).

Nog voor zijn twintigste trad hij regelmatig op in live-shows op de radio. Hij zat zowel in de jazz als in de country-scene, maar hij werd ontslagen omdat de producers zijn stijl te apart vonden. Hij was te jazzy voor de country-standaard en te country voor de jazz-standaard. Bovendien was hij te vaak ziek.

Atkins zette echter door. Hij bleef optreden en in 1946 nam hij zelf een plaat op. Steve Shoal, een opname executive van RCA, zag talent in Chet en bood hem een contract aan. Chet viel al snel op vanwege de goede adviezen die hij aan muzikanten gaf tijdens opname-sessies. Maar ook aan de andere kant van het 'raam', achter de opnameapparatuur, wist hij met een paar aanwijzingen de sound en de feel van een opname te verbeteren. RCA stelde hem in 1957 aan als producer voor nieuwe talenten in de country-muziek. Vanaf dat moment begon de succesformule te werken die anno 2010 nog steeds werkt. Ondanks het feit dat hij zelf in 2001 is overleden. Een succes dat mij intrigeert. Was dit succes te voorzien in 1955? Is dit soort talent meetbaar?

Talent assessment van Chet

Stel nu dat Chet in 1955, 2 jaar voordat hij producer werd, een assessment had gedaan bij een assessmentbureau. Onderzoeksvraag: heeft deze man de juiste competenties om een goede platenproducer te worden? De psycholoog die het onderzoek leidde had de competenties en functie-eisen in kaart kunnen brengen die bij een producer horen. Navraag bij gerenommeerde studios had bijvoorbeeld het volgende rijtje kunnen opleveren: technisch inzicht, muzikaal inzicht, muzikaal gehoor, luisteren, analytisch denken, directief leiding geven, en nog wat van dat soort zaken. Ik kan natuurlijk niet met zekerheid zeggen hoe hij op competentie-tests zou scoren, maar ik waag het als psycholoog te betwijfelen of hij daar goed doorheen was gekomen. Chet Atkins stond namelijk bekend als een vriendelijke, harmonie-zoekende man die zelf vaak onrustig en zenuwachtig kon zijn. Mogelijk zou zijn neiging naar harmonie zelfs worden gezien als een teken van conflict-vermijding. Te vriendelijk, te meegaand om echt een sturende producer te zijn.

Stel nu dat we toen al hadden bedacht dat we niet alleen op testuitslagen moesten afgaan, en we hadden een andere benadering gekozen. Niet alleen tests en metingen van persoonlijkheid, interesses, intelligentie, competenties, maar we hadden een aantal experts uit de muziekwereld er bij gehaald. Omdat hij zich in de jazz en de country-wereld bevond hadden we uit deze muziekscenes assessors gekozen. Mensen die er echt verstand van hadden.

Op grond van de historische feiten zoals ze zijn gegaan, is het waarschijnlijk dat onze country-assessor in zijn rapport had vermeld dat Chet technisch een goede gitarist was, maar dat hij niet de kwaliteiten had die nodig zijn om succesvol te worden in de country-muziek. Hij mistte de echte country-feel.

Op grond van dezelfde feiten uit de geschiedenis schat ik in dat een expert uit de jazz-wereld in zijn assessment-rapport waarschijnlijk tot dezelfde conclusie was gekomen wat betreft kansen in de jazz-muziek. Technisch sterk, maar zeker geen echte jazz-gitarist. Te veel country- en honky tonk invloeden waar jazz-liefhebbers niet op zitten te wachten.

Stel nu, dat we al als assessors toch al een voorgevoel hadden van zijn producers-talent, en we zouden daarom een paar experts uit de wereld van de geluidstechniek er bij hebben gehaald met de vraag of ze eerlijk wilden beoordelen of deze man wellicht geschikt was als producer van platen. Op grond van het feit dat Chet toen nog weinig tot geen ervaring met opnames, geen technische achtergrond, wat aparte ideeën over muziek en arrangementen acht ik de kans groot dat ook die conclusies en adviezen niet erg positief zouden zijn geweest.

Samenvattend: als je in denkbeeldige assessment-rapporten van de jonge Chet Atkins op zoek zou gaan naar opvallende scores op competentie-tests zul je naar mijn idee niet op het spoor van zijn bijzondere talent komen. Als je in recensies van autoriteiten uit de jazz- of countrymuziek over de jonge Chet Atkins op zoek zou gaan naar voorspellers van zijn succes, zul je die niet vinden. Systematisch onderzoek naar talent met behulp van psychologische tools en wetenschappelijke metingen brengt je waarschijnlijk niet bij het goud dat in Chet verborgen zat. » lees verder

Talent: de unieke mix van beetjes ...

Naar mijn overtuiging zit de kracht van Chet Atkins' talent ook niet in een paar opvallende competenties. De kracht van zijn talent zit in de unieke mix van al zijn 'beetjes': een beetje country, een beetje jazz, een beetje geluidstechniek, een beetje piano, een beetje bas, een beetje drums, een beetje lef. Al deze beetjes bij elkaar vormen een unieke combinatie die in zijn rol als producer perfect bij elkaar kwamen. Elk van deze beetjes was nodig om zijn producerstalent op een unieke eenzame hoogte te brengen.

Wat ik wil illustreren met dit voorbeeld is dat metingen van competenties altijd uitgaan van een bepaalde vooronderstelling 1. over het belang van die competentie voor een functie, 2. over hoe je die competentie kunt meten, en 3. over het gewicht dat je aan een uitslag van een competentiemeting geeft. Deze vooronderstellingen kunnen zo star zijn dat een assessment niet meer is dan een checklist voor algemeen geaccepteerde competenties voor een bepaalde functie. Om directeur te worden moet je competentie a, b, c en d hebben. We selecteren de juiste competentietestjes en bekijken de scores. Scoor je slecht op 1 of 2 van deze tests, dan ben je niet geschikt als directeur. Deze werkwijze heeft per definitie niets met talent te maken, omdat talent de unieke, nieuwe combinatie van kleine beetjes is.

Talent kun je niet afleiden uit hoge scores op competentietests. Alleen een zorgvuldige interpretatie van het totale pallet van gemiddelde of net bovengemiddelde scores op diverse tests door iemand met veel verstand van trends, ontwikkelingen, werksituaties, teams, werkzaamheden kan mogelijk een talent zichtbaar maken. Als Steve Shoal van RCA met al zijn ervaring in de muziekbusiness zijn 'gut-feeling' niet serieus had genomen, had RCA mogelijk deze 'man van miljoenen' niet binnengehaald.

Sinds Jim Collins' beroemde diepte-onderzoek naar het DNA van de allerbeste Amerikaanse beursgenoteerde bedrijven, weten we inmiddels dat onze ideeën over leiderschaps-competenties niet altijd stroken met de werkelijkheid. Volgens de boekjes horen leiders inspirerende, intelligente, charismatische en gepassioneerde personen te zijn. Jim en zijn team ontdekten echter dat leiders van topbedrijven vaak bescheiden, gewone mensen zijn. Types die bij een assessment met losse competentiemetingen niet tevoorschijn komen als de juiste personen om een grote onderneming te leiden.

Talent-identificatie is goudzoeken

Meting van persoonlijkheidskenmerken en competenties is als een aantal bodemonsters nemen van een akker waar een klomp goud in de grond zit. Als je veel geluk hebt, neem je precies een monstertje op de plek waar de goudklomp zit. Maar als je geen geluk hebt zie je allerlei metalen en stoffen die in de bodem zitten, maar vind je geen spoor van het goud.

Een systematisch opgezet assessment is als een systematisch bodemonderzoek. Je prikt om de zoveel meter een keer in de grond, je haalt wat tevoorschijn, onderzoekt, analyseert en je interpreteert deze gegevens. Op grond van deze gegevens doe je een uitspraak over de kans dat er goud in deze akker zit. Een assessment gaat

ongeveer net zo. Er wordt een aantal tests op iemand losgelaten. Je bekijkt de uitslagen van deze tests en op grond daarvan maak je een conclusie of iemand wel of niet geschikt is voor een bepaalde functie.

De kans dat je met deze manier van testen het 'goud' in een persoon ontdekt is naar mijn overtuiging erg klein. Ik geloof wel dat je een aantal sterktes en zwaktes kunt definiëren. Dat is wel degelijk zinvol omdat het iemand bewust maakt van krachten die hij kan benutten, en ook van zwaktes waar hij beter anderen voor kan inzetten. Door mensen in te huren, dingen uit te besteden of te delegeren.

Maar wanneer je op zoek gaat naar de goudklomp die in de grond zit doe je er wijs aan om niet alleen een systematisch bodemonderzoek te doen (bijv. per 4 m² een bodemmonster nemen). Je moet dan logisch gaan redeneren: hoe zou die goudklomp hier gekomen zijn? Wat is dan de meest logische plek? Waar is al gegraven, en waar nog niet? Wat denkt de eigenaar van de akker zelf? Wat heeft hij al geprobeerd om te zoeken? Etc.etc. En nogmaals: je moet je intuïtie, je 'gut-feeling' gebruiken en ook een verantwoord risico durven nemen. Steve Shoal is voor mij het voorbeeld van een leider die zijn intuïtie durfde te volgen. Hij geloofde in Chet, vertrouwde hem de leiding van de plaatopnames toe en trok zelf zijn handen er van af. Dit gaf Chet de ruimte om echt tot bloei te komen.

Talentassessment: wetenschap en intuïtie

Op grond van dit soort overwegingen heb ik er voor gekozen om mijn assessment-klienten niet uitsluitend aan tests en psychologische technieken te onderwerpen. Een paar dagen voor het assessment krijgen mensen een mail met daarin het verzoek om een aantal voorwerpen mee te nemen naar ons bureau. In die mail vraag ik om:

Een tastbaar bewijs van (een van) uw beste prestaties tot nu. Dit mag ook een foto, opname of document zijn van deze prestatie. Het kan iets zijn dat u zelf gedaan, gemaakt, aan meegewerkt of bedacht hebt. Iets waar u zelf veel voldoening over hebt; maakt niet uit of anderen dit ook waarderen.

Een voorwerp dat symbolisch iets over de sterke kant van uw karakter zegt. Bijvoorbeeld een steen als u zichzelf als een rots in de branding ziet, of een vergrootglas als u zich zelf ziet als iemand met oog voor detail.

Een voorwerp dat om een of andere reden belangrijk voor u is. Iets buiten u zelf. Iets waar u in gelooft, of wat u inspireert of wat een houvast voor u is. Dit kan bijvoorbeeld een tekst zijn, een foto, een lied, ... iets wat u heeft geholpen in uw leven.

Toen ik dit voor het eerst deed voelde ik me een beetje raar; alsof ik me als psycholoog op het vlak van 'Holland 's got talent' ging begeven en in mijn eentje jury ging spelen. Na een aantal sessies werd ik echter steeds enthousiaster over deze werkwijze. Mijn interviews werden nu niet meer door mij bepaald, maar mijn klanten gingen zelf enthousiast het voortouw nemen in het gesprek. Mensen kwamen met van alles aanzetten: schilderijen, foto's, schrijfsels, gedichten, ontwerpen, geluidsopnames, spreadsheets, laptops, eigen software, etc. etc. Ik kon als assessor meer achterover leunen en me laten verrassen door wat er kwam. Ondertussen observeerde ik mensen scherp: geloofden ze er zelf in? Waren ze echt enthousiast? Ik keek ook scherp naar de producten die ze bij zich hadden. Sloeg het echt ergens op? Ook leerde ik beter naar mijn intuïtie te luisteren. Zit hier goud in? In de vele duizenden uren praten met mensen uit allerlei achtergronden, heb ik moeten leren mijn intuïtie serieus te nemen. Intuïtie is niet feilloos, maar gekoppeld aan wetenschappelijk betrouwbare metingen, meningen van anderen en de mening van mijn klant zelf, is intuïtie een belangrijk kompas voor aanvullende onderzoeken of vragen. Ik gaf mezelf de vrijheid om daar ook naar te luisteren tijdens het assessment en niet alles wetenschappelijk of methodisch dicht te timmeren. Als mensen alles op een tafel hadden uitgesteld, nam ik een foto van hen achter hun eigen spullen om dit moment voor mezelf vast te leggen.

Het schrijven van de talent-assessment rapporten werd hierna een stuk leuker. En ging ook nog eens een stuk sneller. De foto van iemand die met verlegen trots achter zijn eigen ontwerp zit, werkte inspirerend bij het

schrijven en het formuleren van talent. De meningen van andere mensen (360graden feedback met open vragen) die deze persoon al kennen (referenten), of verstand hebben van dit vakgebied (recensenten) helpen mij bij het vinden van het goud in iemands persoonlijkheid en bij het zoeken naar de juiste formulering.

Ik heb voor mezelf een onderscheid gemaakt tussen de oude manier waarop ik assessments deed (talentassessment 1.0) en mijn nieuwe manier (talentassessment 2.0). Talentassessment 1.0 is gericht op een functie. Het gaat er om om vast te stellen of iemand geschikt, bekwaam is om deze functie te vervullen. De trend van de afgelopen jaren is geweest om functies te vertalen in een set van competenties. Deze competenties worden gemeten met competentietests en resulteren in een positief of negatief advies voor de selectie van de kandidaat. Eigenlijk zou deze werkwijze beter competentie-assessment kunnen heten omdat je een aantal vooraf geselecteerde competenties meet.

Assessment 2.0 is heel anders. Het doel is om iemands potentie voor de toekomst zo goed mogelijk te verwoorden. Niet een functie of een set competenties is het uitgangspunt, maar de persoon zelf die onderzocht wordt is het uitgangspunt van dit onderzoek. Iemands prestaties zijn richtinggevend; er wordt gekeken naar de unieke combinatie van scores uit persoonlijkheids-, intelligentie- en interesseonderzoek. Er wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijke meetinstrumenten, maar ook van beschrijvingen, interviews, levenslopanalyse, visie-formulieren, meningen van anderen en de mening van de onderzochte zelf.

De reacties die ik krijg op de assessment-rapporten en het succes van talentassessment.nl zie ik als een aanmoediging om op dit spoor verder te gaan. Zowel van werknemers, werkgevers, particulieren, jongeren, ouderen hoor ik dat de unieke talent-definitie de puzzelstukken zijn voor talentmanagement. Ook hoor en zie ik dat het iets wakker maakt in mensen. Bij werknemers enthousiasme en overtuiging voor hun eigen talent. Ze weten waar ze zich aan kunnen toewijden. Bij werkgevers besef van het potentieel dat in hun medewerkers aanwezig is. Ze weten waar ze ruimte voor moeten maken binnen hun onderneming. Talentmanagement begint met weten wat je in huis hebt.

Ik hoop dat dit artikel voldoende prikkelend is om uw eigen mening over talentassessments en talentmanagement aan te scherpen. Ik pleit voor talentassessment 2.0. Assessments waarin de persoon het uitgangspunt is, en niet de functie. Tegen ondernemers die dit lezen wil ik zeggen: denk niet primair vanuit functies, maar vanuit talenten. Maak binnen je organisatie ruimte voor de talenten die je in huis hebt. Zoek de juiste functies bij je mensen in plaats van de juiste mensen bij je functies. Ga verder dan het afvinken van competenties; je zou er de meest bijzondere talenten mee kunnen kwijtraken. En daarmee het goud voor je business.

Misschien vinden sommige ondernemers mijn assessments te wetenschappelijk en sommige wetenschappers mijn benadering te idealistisch of te intuïtief. Ik ga voor de unieke combinatie van wat ik in huis heb. Het beste van wetenschappelijk onderzoek, het beste van mijn intuïtie, het beste van mijn creativiteit, het beste van mijn ervaring. Al deze delen bij elkaar vormen mijn talent; dat zet ik gewoon op de kaart zoals Chet Atkins in 1946 zijn plaat opnam.

Talentassessment 1.0

- ✓ Functie is uitgangspunt
- ✓ Competenties zijn meeteenheden
- ✓ Hoge en lage scores zijn bepalend
- ✓ Doel: geschiktheid vaststellen

Talentassessment 2.0

- ✓ Persoon is uitgangspunt
- ✓ Prestaties zijn richtingwijzers
- ✓ Combinaties van scores zijn bepalend
- ✓ Doel: unieke potentie vaststellen

Mijn missie is om mensen maximaal bewust te maken van wat ze in huis hebben, zodat ze dat kunnen inzetten voor verbetering van deze wereld. Te beginnen binnen hun eigen baan, woonplaats, familie, vrienden ...

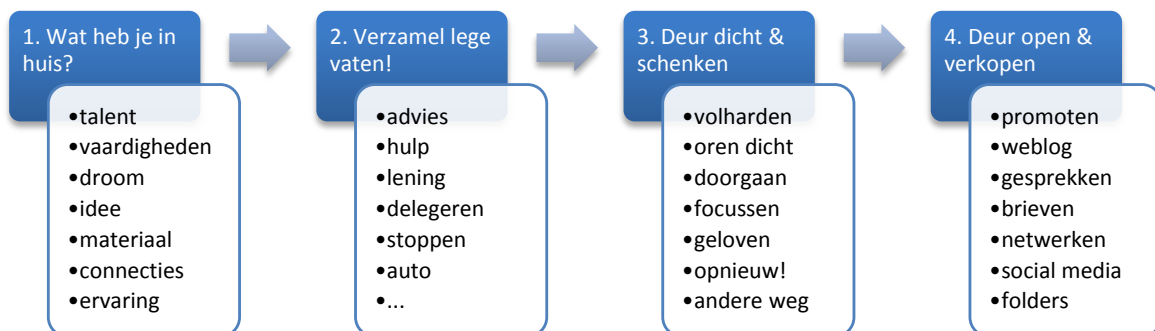
11. Talent - de 4 stappen

Goede veranderingen in je leven beginnen vaak met aandachtig luisteren. Luisteren naar anderen. Naar hun mening, hun behoeften, hun visie, hun wensen, hun wijsheid. Luisteren naar God. Luisteren naar de stem binnen in je. Soms zelfs luisteren naar de natuur. In de stilte van een natuurgebied, het bruisen van de golven, maar zelfs ook de enthousiaste schreeuw van je buurjongetje of buurmeisje hoor je het leven. Of zelfs de klank in de stem van je vader, je moeder of je kind. De mogelijkheden, de kansen, de energie, de hoop, de pijn ... het is hoorbaar.

Het Jarsons-verhaal als illustratie

Het is inmiddels 5 jaar geleden dat ik thuis een serie toespraken beluisterde over talent. De spreker gebruikte daarbij een oud bijbels verhaal over een vrouw die in grote nood was. Haar man was overleden, er zat een schuldeiser achter haar aan, haar twee zonen dreigden als slaaf verkocht te worden en er was hongersnood. Ze klaagde haar nood bij een profeet en vroeg om hulp in de hoop dat hij iets voor haar kon doen. Hij stelde haar echter een vraag: 'wat heb je in huis?'. Ze dacht even na. 'Ik heb niet meer dan een kruikje olie, dat is alles' antwoordde ze. 'De oplossing zit in datgene wat je hebt.' zei de profeet. 'Ga naar huis, verzamel lege vaten bij je burens en je bekenden, zoveel mogelijk. Doe de deuren van je huis dicht en begin te schenken. Je zult een wonder meemaken, want de olie uit het kruikje zal blijven stromen. Zoveel vaten als je neerzet, zoveel olie zal er zijn. Laat je zonen je helpen en stop pas met schenken als alle vaten gevuld zijn. Daarna open je de deuren en verkoop je de olie. De opbrengst zal meer dan genoeg zijn om je zonen vrij te kopen, je schulden af te betalen en om in je levensonderhoud te voorzien.'

Het verhaal sloeg bij me in als een bom. Het was zo'n moment waarop je ineens iets doorziet dat je al jaren wist, maar waar je nooit het juiste plaatje bij had gezien. Ik wist tot in het diepst van mijn wezen dat dit de nieuwe blauwdruk ging worden voor mijn werk als psycholoog en coach. Als talent-coach help ik sindsdien mensen stap voor stap door de 4 fasen van dit verhaal:

Voor elk van deze fasen heb ik in de afgelopen jaren bruikbare tools ontwikkeld; visieformulieren, vragenlijsten, tools, adviezen, tests.

Vorig jaar februari was ik met mijn gezin een weekendje in Zutphen. Ik las in de hotelkamer het boek 'Toptalent' van Ralp Knegtmans. Het onderwerp bleef 's nachts door mijn hoofd malen; ik kon niet van slapen. In een paar uur tijd ontwikkelde zich het idee voor een internet-community waar mensen elkaar kunnen helpen om door de deze vier fasen heen te komen. Mijn kinderen maken er nog regelmatig grappen over dat ik die hele nacht met mijn vingers op de rand van het bed zat te trommelen. We hadden een ruime gezinskamer, dus terwijl iedereen sliep (voor zover mogelijk met mijn irritante tromgeroffel) werd een nieuw idee geboren. Ik

heb 's nachts de eerste schema's op papier gezet. Ondanks dat ik nauwelijks had geslapen, was ik de volgende ochtend één en al energie.

Tijdens een vakantie in Frankrijk in 2009 heb ik op de camping het idee gedetailleerd uitgewerkt. Schema's, schermindelingen, tests, interactiemogelijkheden, eerste berekeningen van kosten en opbrengsten, visie, missie, doelgroepen, concurrenten. Het was eigenlijk te veel voor een vakantie. Op de momenten dat anderen lekker een boek gingen lezen, pakte ik mijn laptop en werkte mijn idee verder uit. Mijn enthousiasme en overtuiging dat dit echt zou moeten kunnen werden steeds groter. Het idee dat miljoenen mensen wereldwijd elkaar zouden kunnen gaan helpen bij het ontdekken, ontwikkelen en promoten van hun talent aan de hand van een eeuwenoud bijbelverhaal vervulde me met passie.

Na de zomer had ik helder wat mijn eigen 'oliekruijke' was. Ik besepte dat het nu tijd was om 'lege vaten' te gaan zoeken bij mijn 'buren en bekenden'. Ik besloot om als eerste 'lege vat' advies te vragen bij een ervaren zakenman die ik in de loop der jaren had leren kennen als betrouwbaar en succesvol mens. Hij hoorde mijn verhaal aandachtig aan en gaf wat eerste adviezen hoe ik een investeerder zou kunnen benaderen en hoe ik de onderneming er om heen zakelijk zou kunnen inrichten. Na enkele adviesgesprekken vroeg hij tot mijn verassing hoe hij het zou vinden als hij zelf zou investeren in het idee. Ik besloot eerst een tweede vat erbij te zetten en heb een andere zakenman gevraagd 'hoe ga ik met een adviseur om die investeerder wil worden?'. Deze gaf mij ook een aantal waardevolle tips, en zo had ik in de winter van 2009 een zakenpartner die geld en zakelijke expertise aan mijn idee wilde toevoegen.

Vervolgens moesten er meer 'lege vaten' gezocht worden bij mijn 'buren en bekenden', want alleen met een goed idee en een zak geld ben je er nog niet. Een paar huizen verderop bij mij op de dijk woonde een goede designer die ik al enkele jaren kende. Ik maakte een afspraak met hem en legde hem in een uur tijd mijn visie en mijn idee uit. Ook hij luisterde aandachtig, zag mijn enthousiasme, zag de potentie in het idee en bood direct aan mee te willen werken. Hij was bereid een risico te nemen door tijd te investeren tegen een latere winstuitkering.

Nadat ik zijn 'lege vat' in mijn 'huis' had gezet, ben ik op dezelfde manier bij meerdere mensen langs geweest om lege vaten te halen. Het was iedere keer weer spannend, maar de positieve reacties waren erg bemoedigend. Om een lang verhaal kort te maken: inmiddels bestaat het Jarsons-team uit 5 aandeelhouders en werken in totaal 8 mensen aan de ontwikkeling van dit project. Het team bestaat uit een schrijver, een IT-architect, een designer, een stagiair, een bedrijfskundige, twee programmeurs en mijzelf als psycholoog. Binnenkort hoopt een communicatie-student af te studeren op een stappenplan voor de internationale lancering van Jarsons. Ik ben enorm blij en dankbaar met het hele Jarsons-team. Het enthousiasme, zowel bij de eigenaars als bij de ontwikkelaars, is fantastisch. Het vervult me met enorm veel dankbaarheid dat er zoveel support en toewijding is.

In de zomer van 2010 besepte ik dat fase 3 was aangebroken: deuren dicht en blijven schenken. Volharden, doorgaan, volhouden. Niet twijfelen bij tegenslagen. Niet luisteren naar ontmoedigingen. Jarsons levert voorlopig nog geen cent op. Er moet heel veel geregeld worden: PR, internet-domeinen, contracten, statuten, etc. etc., Ondertussen moeten onze gezinnen blijven draaien, de hypotheek moeten betaald worden, etc. Dit betekent voor ons allemaal dat we ons geld moeten verdienen in de overige tijd. Dat vergt veel van het hele team. Het is nu zaak om te blijven schenken, de olie te laten stromen.

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de eerste beta-versie. We willen die versie uiterlijk in november lanceren zodat we deze een aantal maanden kunnen testen met een experimentele groep van ca. 5000 personen. Voor deze lancering zoeken we nog steeds 'lege vaten' van mensen die mee willen werken aan dit project. Investeerders, adverteerders, sponsors, leningen, kerken die in de experimentele groep willen, connecties, ... alles is welkom.

Module 4: Attitude

12. Houding

God heeft het heelal en deze wereld in elkaar gezet met een heleboel wetmatigheden. De zwaartekracht is er daar een van. Deze werkt altijd hetzelfde en op grond daarvan kunnen we vliegtuigen laten vliegen, wolkenkrabbers bouwen, etc. Ook in de onzichtbare werkelijkheid zitten wetmatigheden. Het kennen van deze wetmatigheden maakt het leven een stuk gemakkelijker doordat we de juiste houding kunnen aannemen in de wetmatigheden van God. Ik noem er een paar die mij dierbaar zijn geworden:

Geheim #1: Het succes zit in wat je hebt, niet in wat je mist

Ik probeer altijd te leven vanuit de overtuiging dat Gods zegen altijd werkt door de middelen die je wel tot je beschikking hebt. Satans eerste truc in de Hof van Eden was om mensen er van te overtuigen dat hun geluk zat in dat ene ding waar ze vanaf moesten blijven: de boom van kennis van goed en kwaad. Met andere woorden: in datgene wat je niet tot je beschikking hebt, zit eigenlijk je succes. Deze truc gaat hij ongetwijfeld ook op ons uitproberen. Niet omdat hij niets beters weet, maar omdat deze truc al eeuwenlang goed werkt. Hij zal ons het gevoel proberen te geven we 'eigenlijk meer geld' of 'eigenlijk meer mensen' of 'eigenlijk meer tijd' of 'eigenlijk die andere bank' tot onze beschikking zouden moeten hebben om succesvol te zijn. De waarheid is dat we succesvol zullen zijn met wat God ons ter beschikking heeft gesteld. Een paar broden en vissen werden in Jezus' handen overvloed voor duizenden mensen.

Tijd en geld zijn voorlopig de belangrijkste issues waar we menselijkerwijs gesproken veel te weinig van hebben. Ons budget voor Jarsons is een klein budget vergeleken met de bedragen die gestopt worden in de ontwikkeling van Facebook en LinkedIn. De paar uurtjes die ik er momenteel per week in kan stoppen zijn menselijkerwijs veel te weinig om met goed fatsoen een ambitieuze BV aan te sturen. Maar ik geloof dat ons succes zit in wat er is. Ik leg mijn paar uurtjes in Gods handen en maak er het beste van. Ik leg het geld, de mankracht, de ervaring die we hebben in Gods handen en vertrouw er op dat Hij het zal vermenigvuldigen. Ik weiger om te denken in termen van 'te kort, te weinig, te beperkt, te onervaren, te ...'. Alles komt goed. Is het niet deze week, dan volgende week, is het niet linksom dan rechtsom, maar het komt goed. We focussen op wat we hebben en we danken God voor deze overvloed.

Geheim #2: Wees voorbereid!

In de afgelopen jaren heb ik veel gesprekken gehad met mensen uit diverse business-gebieden. Ik heb gezien hoe mensen zich door tegenslagen heen worstelden, en hoe mensen door tegenslagen onderuit gingen. Mijn conclusie is dat mensen die 1. het goede verwachten, maar 2. voorbereid zijn op tegenslagen, altijd overal doorheen komen. Niet altijd zonder kleerscheuren, maar ze komen verder. Mensen met een negatieve toekomstverwachting of mensen die zich niet voorbereid hebben op tegenslagen vallen om. Ik geloof dat dit ook de reden is waarom Jezus zijn discipelen verteld over de verdrukkingen die gaan komen. Niet om hen daar op te focussen, maar om hen te helpen zich voor te bereiden. De extra kruik olie die de wijze maagden meenamen laat zien dat zij voorbereid waren op tegenslagen. Zij kwamen er ook door heen. Doordat Jozef deze wetmatigheid doorgrondde kon hij de farao een goed advies geven op grond van zijn droom.

Ik wil graag dat mijn team voorbereid is op de dode punten die ik al voor me zie. Ik zie vuurtorens staan in de verte, ik zie bakens die ons de route tonen richting de vuurtoren, maar ik zie ook donkere plekken in het water waar grondzeen zijn die ons schip behoorlijk tekeer zullen doen gaan. Ik denk aan zware concurrentie die opeens opduikt, grote spelers op de markt die ons concept na-apeken, interne conflicten, irritaties, mensen die Jarsons BV verlaten, juridische steekspellen, grote financiële tekorten, technische problemen, etc. etc. Ik heb iedereen in mijn team gevraagd er nu alvast over na te denken hoe hij of zij dan wil reageren. Wat wil je doen wanneer er beslissing wordt genomen waar jij (als enige) niet achter staat? Hoe wil je reageren wanneer je je oneerlijk behandeld voelt? Hoe wil je zijn wanneer jij uiteindelijk gelijk krijgt?

Geheim #3: Je bestemming ligt al klaar

Al voor de grondlegging van de wereld waren we uitverkoren. Niet alleen uitverkoren om kind van God te zijn, maar ook uitverkoren voor een speciale taak, om te regeren over een speciaal gebied. God heeft oneindig veel wegen gecreeerd richting dit gebied. Jarsons zie ik als een gebied, onderverdeeld in subgebieden. Ik geloof dat mijn team niet toevallig met elkaar in contact isgekomen, en hetzelfde enthousiasme voelt over dit idee. Het is een herkenning van goddelijke bestemming.

Het gebied en de wegen daarnaar toe zijn sinds de zondeval overwoekerd door onkruid, dorens en distels, bebouwd met muren en forten door de tegenstander, vol bomkraters geslagen, etc. Je ziet nog amper waar de wegen lopen en waar de grenzen zijn. We ervaren dit in tegenstand, moeite, hindernissen, misverstanden, moeizame processen, etc.

Ook in jouw eigen ontwikkelingsproces zul je dergelijk plaatje en deze overtuiging regelmatig nodig hebben om niet in verwarring of vertwijfeling te raken of het spoor te verliezen. Soms kun je alleen verder op grond van de overtuiging dat je bestemming bestaat en dat je voorbestemd bent om daar naar toe te wandelen en daarover te regeren.

Mijn gebed is dat jouw proces en de coaching waar we nu mee bezig zijn alleen succesvol wordt als het inderdaad je bestemming is. Is dat niet zo, dan hoop ik dat het zo snel mogelijk een grote flop wordt zodat we aan dit dwaalspoor verder geen tijd zullen verliezen. In mijn eigen processen tot nu toe groeit mijn overtuiging dat ik op het goede spoor zit. Elke overwinning, maar ook elke hindernis zegt me dat.

Geheim #4: Wat je zaait zul je oogsten

Alle tijd, geloof, eerlijkheid, geduld, liefde, inzet, geld, verdraagzaamheid, gehoorzaamheid, trouw die we inzetten in Jarsons zullen we op een of andere manier ook oogsten. Dit principe heeft me op de moeilijkste momenten van mijn leven geholpen en gestimuleerd om het goede te zaaien: vergeving richting mensen die mij pijn deden, liefde terwijl er geen liefde terugkwam, toewijding terwijl ik negatief beoordeeld werd. Ik heb gemerkt dat de perioden waarin de bodem droog en dor lijkt, en waarin je voor je gevoel zaait op de rotsen, je op de meest vruchtbare grond zaait. Wie met tranen zaaien, maaien met gejuich. Het kan een paar jaar duren, maar God is echt een beloner van degenen die op Hem vertrouwen. Zaaien terwijl niets lijkt te werken is ten diepste vertrouwen op God. Zijn Woord zegt immers dat een mens oogst wat hij zaait.

Ik weet dat jij deze houding zeker nodig zult hebben in de komende jaren in je eigen proces. Als je echter verder wilt komen, zul je veel moeten investeren, zaaien, verdragen, incasseren, etc.

Geheim #5: Autoriteit hoef je niet te maken; je hebt het

Ieder lid van mijn team heeft naar mijn overtuiging van God autoriteit gekregen op een bepaald gebied. Die autoriteit hoeft iemand binnen Jarsons niet te verdienen. Niemand hoeft zichzelf te bewijzen, want ik geloof in de autoriteit die aan ieder gegeven is. Autoriteit heeft niets te maken met zelfvertrouwen, prestaties, moed of zelfbeeld. En ook niet met welsprekendheid, extraversie, charisma of dominantie. Autoriteit is de zegen op je woorden. Wat jij zegt of adviseert gebeurt. Of blijkt precies het goede te zijn. Of je dit nu stamelend, twijfelend of vol overtuiging zegt, maakt niets uit. God zelf bevestigt in de periode na jouw uitspraken of acties dat Hij achter je staat. Ik heb gemerkt dat zelfs wanneer je naar je eigen idee niet de beste opmerkingen of adviezen hebt gegeven, Hij toch pal achter je gaat staan en meegaat in de richting die je hebt gekozen. De ontdekking van dit geheim gaf de apostelen de moed om krachtige uitspraken te durven doen richting mensen. 'Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb geef ik u: in de Naam van Jezus, sta op!'. Het gebeurt. Vertrouw op je Godgegeven autoriteit.

God liet me laatst zien dat je hemelse autoriteit kunt vergelijken met een zeewaardig schip. In een zware storm op zee telt op een gegeven moment de kwaliteit waarmee het schip gebouwd is, even zwaar als de stuurmanskunst van de stuurman. Je kunt de beste stuurman zijn, maar als je schip breekt op zee houdt het op.

Je kunt de slechtste stuurman zijn, maar als je schip volledig zeewaardig en zelfrichtend is, kom je door elke orkaan heen.

Op elk schip hangt ergens op een centrale plek een wapen met het logo en de slogan van de scheepswerf waar het schip ooit gemaakt is. Ergens op jouw schip hangt een wapen met een logo met daaronder 'Made in Heaven'. Dit waarborgt de absolute zeewaardigheid en zelfrichtendheid van je schip. Al ga je ondersteboven in volle zee, je komt vanzelf weer overeind. Niet kapot te krijgen. Mijn wens is dat je mede door dit coachingstraject in de komende jaren steeds meer op je God-gegeven autoriteit durft te vertrouwen.

Geheim #6: Eenheid trekt Gods Geest aan

Het kennen van God zelf, de volmaakte Eenheid tussen Vader, Zoon en Heilige Geest is de sleutel in zoveel situaties. God is een Eenheid in Verscheidenheid: Vader, Zoon en Heilige Geest. Alle drie zeer verschillend; in hun aard, in hun werkwijze. Jezus komt de wereld binnen in een menselijk lichaam. Entree in een stal, tussen de dieren. Weinig beroering daaromheen op dat moment. De Heilige Geest komt de wereld binnen in 120 personen. Geluid, vuurvlammen, hele stad in rep en roer. Op 1 dag 3000 bekeringen. Vader komt helemaal niet zo expliciet de wereld binnen. Doet het meer via zijn Zoon en zijn Geest. De Vader is iemand naar wie je toe mag gaan. Jezus en de Heilige Geest helpen daarbij. Ze zijn zeer verschillend, maar toch volmaakt in Eenheid. Ze wijzen naar elkaar, zijn enthousiast over elkaar, helpen elkaar, vullen elkaar aan. Verschillend zijn en toch dezelfde missie hebben is hun kracht.

Verschillend zijn, en elkaar aanvullen in die verschillen is dus ook het oorspronkelijke design van de mens; we zijn naar Gods beeld gecreëerd. Als je weet hoe mensen bedoeld zijn, maakt dat het zo veel makkelijker om met ze te werken. Als ik het design en de gebruiksaanwijzing van een studiomixer goed ken, kan ik er optimaal mee werken. Zo is het met mensen ook. Mensen zijn niet bedoeld om in angst voor de ander, schaamte, jaloersheid, twijfel, etc. te leven. Het is zo ongeveer het tegenovergestelde van hoe het bedoeld is. Gisteren sprak ik iemand die heel trots was op zijn vader. Hij nam veel goede gewoontes en leefwijzen van zijn vader over. Toch liep hij in zijn leven tegen allerlei problemen, angsten en vragen aan. Waarom? Omdat hij niet beseftte dat hij zo anders is dan zijn vader. Vader was zijn complete model geworden voor hoe hij zelf ook was. Nuchter. Terwijl hij zelf heel gevoelig is. Zijn gevoeligheid, zijn intensiteit had hij altijd gezien als iets problematisch, omdat het niet leek op zijn vader. Zijn gevoeligheid was dus nooit positief bevestigd, gezegend. Het was juist een probleem geworden. Het leidde tot angsten, fobieën, spanningsklachten. Moeder had deze ook, en hij kreeg een aantal diagnoses over zich heen. Zijn gevoeligheid was zijn vijand geworden, iets waar hij zich voor geneerde. Iets wat schril afstak bij de rust en de stabiliteit van vader. Het was een enorme eye-opener voor hem toen we constateerden dat hij anders was dan vader. Dat er kwaliteit ligt in dit verschil, en dat deze verschillen zelfs iets van God weerspiegelen. Hij kreeg hoop; hij ging ineens zien hoe negatief hij altijd over zijn intuïtie, zijn gevoeligheid had gedacht. Ik heb hem gezegd dat er zeker ook een prijskaartje aan zijn gevoeligheid zit. Het is niet altijd makkelijk. Maar het accepteren van zichzelf en zijn gevoeligheid is een sleutel om verder te komen in zijn leven. Ik heb er vertrouwen in dat het goed komt met hem.

Het wezen van God, de verschillen, de eenheid in verscheidenheid, is ook de sleutel die ik toepas op huwelijken, op teams. Daar waar mensen er plezier in gaan krijgen om verschillend te zijn en de talenten die God hen en de anderen heeft gegeven gaan verhogen, gaan respecteren, daar ontstaat echte eenheid. Valse eenheid is dat iedereen hetzelfde moet zijn. Echte eenheid is, dat je hetzelfde doel hebt, dezelfde visie, maar wel totaal verschillende invalshoeken, posities en bijdragen hebt. De Kerk is ook volgens dit design gecreëerd. God wil zichzelf, zijn Eenheid in Verscheidenheid, terugzien in de kerk. Maar ook in huwelijken, in vriendschappen, in gezinnen, in teams.

13. Autoriteit

Waarom dit onderwerp

In de afgelopen jaren heb ik gemerkt dat sleutel-waarheden uit Gods Koninkrijk het meest heldere licht werpen op alle problemen en vragen die op me af komen. Er is niets wat mij meer houvast geeft in het analyseren van problemen en het geven van adviezen dan deze bijbelse waarheden. Het zijn mijn 'geheime formules' in therapie, management-adviezen, coaching en assessments. Zie www.goedegebuureconsultancy.nl voor enthousiaste reacties hierop. Ik heb op deze weblog af en toe verslag gedaan van 'ontdekte sleutels': Eenheid in Verscheidenheid, Verbeeldingskracht, Geestelijk zelfbeeld, God kennen, Waarheid, etc.

Een van mijn grootste ontdekkingen betreft 'geestelijke autoriteit'. De inzichten die hier door zijn ontstaan hebben me in tal van probleemsituaties geholpen om de juiste adviezen te geven. Driekwart van de management- en relatieproblemen die ik in de afgelopen jaren voorgeschoteld heb gekregen is te herleiden tot een gebrek aan inzicht in geestelijke autoriteit (onwetendheid over dit onderwerp) of het gewoonweg niet toepassen van deze principes omdat boosheid, teleurstelling of angst het wonnen van waarheid (ongehoorzaamheid). Zelfs een groot deel van de psychische problematiek waar ik dagelijks mee te maken heb in mijn praktijk is te herleiden tot verkeerde inzichten of houdingen met betrekking tot geestelijke autoriteit.

Gelukkig worden op dit moment door vele christenen Koninkrijks-principes (her)ontdekt. Ik zie mijn bijdragen slechts als een klein radertje in de grote klok van Gods Koninkrijk. Maar omdat ik van het onderwijs van Jezus weet dat God graag wil dat we onze kleine radertjes vrijmoedig inzetten en niet onder de grond stoppen in een zweetdoek, zet ik ze direct vrijmoedig op het internet.

Het onderstaande is een ruwe schets van een bijbelse visie op autoriteit. De inhoud is niet uniek. Ten eerste zijn het eeuwenoude principes die reeds in het scheppingsverhaal 'ingebouwd' zijn. Ten tweede heb ik mijn ontdekkingen mede aan anderen te danken: boeken, cd's, preken, gesprekken, etc. Miles Munroe, Lonnie McCowan, Bert de Haan, Derek Prince, Peter Horrobin en Willem Ouweneel zijn zomaar een paar mensen die hier een belangrijke rol in hebben gespeeld. Maar ook diverse christen-directeuren en -managers met wie ik in de afgelopen jaren heb gewerkt. Een hele grote rol in deze ontdekkingen spelen mijn cliënten die in hun leven slachtoffer zijn geworden van misbruik op diverse terreinen. De beschadigingen op het gebied van autoriteit, maar ook de genezing, de wilskracht en het Godsvertrouwen die ik bij hen heb gezien hebben mij enorm geraakt en geïnspireerd. Door de therapie sessies met deze cliënten (mijn 'helden') ben ik als mens wellicht net zo veel veranderd als zij zelf.

Een van mijn grootste ontdekkingen is 'geestelijke autoriteit'

Het zijn waarheden waar niemand patent op heeft, behalve God zelf. Zoals gezegd is het een ruwe schets, een raamwerk. Omdat mijn agenda in deze jaren erg vol zit, heb ik gekozen voor een weblog waar ik steeds iets op kwijt kan, en waar ik achter elkaar kan typen en met een druk op de knop 'publiceren'. Dit gaat natuurlijk ten koste van schrijfstijl, opbouw, leesbaarheid en structuur. Dat is dan maar zo. Wellicht krijg ik ooit een keer de gelegenheid alles te ordenen, te herschrijven en om te vormen tot een goed leesbaar boek.

Het is dus nog geen gestroomlijnd verhaal. Sommige stukken zijn mogelijk wat taai om te lezen, maar voor de echte zoekers naar waarheid en naar principes van Gods koninkrijk is dat vast geen probleem. Ik vind het zelf altijd erg leuk om 'ruw materiaal' te lezen en te bestuderen. Het roept dan meestal meer inzichten, associaties, puzzelvragen en ideeën op dan wanneer het een gepolijste tekst is waar de schrijver je stap voor meeneemt naar een bepaalde conclusie. Dat is op een weblog sowieso anders, en zeker op deze. Ik neem je mee in mijn gedachten en zoektochten en ik wil iedereen graag uitdagen hierop te reageren.

Autoriteit

God is de *enige* bron van *alle* autoriteit. Er is noch in de hemel, noch in de hemelse gewesten, noch op aarde iemand die vanuit *zichzelf* autoriteit kan creëren. Geen engel, geen demonische macht, geen mens, geen dier, geen enkel ander wezen is in staat zelf autoriteit te maken of zich toe te eigenen.

Autoriteit in de *geestelijke*, bijbelse betekenis moet daarom goed onderscheiden worden van *menselijke* autoriteit in de zin van charisma, populariteit, dominantie, leiderschapskwaliteiten, etc.

Menselijke autoriteit is gebaseerd op *prestaties* (woorden, daden, opleiding), terwijl geestelijke autoriteit gebaseerd is op de *positie* die God aan iemand geeft vanwege iemands ultieme bestemming.

Autoriteit in de geestelijke zin van het woord kun je dus niet *maken*. Je *ontvangt* het. De bijbel leert dat het goed uitoefenen van autoriteit gevolgd wordt door een vermeerdering van autoriteit. Denk aan de gelijkenissen van de talenten ('over weinig ben je trouw geweest, over veel zal Ik je stellen').

Autoriteit: verbonden aan een domein

Autoriteit is altijd verbonden aan een *domein*. Ik pleit ervoor de definitie van een domein zo simpel en concreet mogelijk te houden. Iemands tijd, geld, salaris, huis, auto, grond, materiaal behoort tot zijn domein. Alle materie waar hij juridisch gezien de rechtmatige eigenaar van is. Of doordat hij het rechtmatig gekregen heeft als geschenk, of doordat er hij er een prijs voor heeft betaald. Dit is de fysieke kant van iemands domein.

Daarnaast hoort ook alles wat iemand *cognitief* en *emotioneel* bezit tot zijn domein. Denk aan vaardigheden, talenten, vermogens en ideeën. Maar ook aan informatie. Ieder mens is de 'baas' over zijn eigen persoonlijke informatie. Informatie over zijn geschiedenis, zijn gevoelens, ervaringen. Niemand heeft het recht hier zomaar in te breken.

Ook gevoelens en gevoelsreacties behoren tot iemands domein. Iemand afpersen, onderdrukken, bang maken, verkrachten, aanranden, verleiden, etc. leidt altijd tot problemen. Het feit dat een slachtoffer tijdens een verkrachting seksuele gevoelens ervaart is geen teken dat hij of zij instemde met deze daad. Het is een autonome gevoelsreactie die ontstaat door bepaalde triggers. Het creëren van deze triggers tegen iemands wil is per definitie onrechtmatig.

Wanneer twee gehuwde mensen overspel plegen, gaat dit weliswaar niet tegen hun wil in, maar het is even onrechtmatig en leidt geestelijk gezien tot dezelfde problemen. Er komt in beider domein iets van een ander waar je geen zeggenschap over hebt. Dit gaat freewheelen in je eigen domein en leidt altijd tot problemen totdat de zaak onder de autoriteit van Jezus Christus wordt gebracht en Hij deze verkeerde verbindingen losmaakt.

Wanneer je onrechtmatig bezit hebt genomen van materie, informatie of gevoelens van een ander, heeft die ander nog steeds recht op deze 'bezittingen'. Over deze informatie ben je dus niet zelf de baas. Je was het niet en je zult het nooit worden. Het leidt dus altijd tot problemen wanneer je iets onrechtmatig in bezit hebt genomen. Er zit dan iets in je domein waar je geen controle over hebt. Dit leidt altijd tot problemen. De 10 geboden zijn te herleiden tot dit principe en vormen eigenlijk een waarschuwing tegen de ellende die losbreekt wanneer je wel materie, informatie of emoties van een ander in bezit neemt of wil nemen.

God heeft de werkelijkheid ingedeeld in domeinen. Er zijn ten eerste drie hoofddomeinen te onderscheiden: 1. de hemel waar God Zelf alle autoriteit heeft; 2. de hemelse gewesten waarin de engelen autoriteit hebben gekregen; en 3. de aarde waar de mens autoriteit van God heeft gekregen.

Driekwart van alle problemen bleek te herleiden tot 'autoriteit'.

Binnen deze drie hoofddomeinen zijn weer allerlei subdomeinen waar iemand autoriteit over kan krijgen. Ik hoop hier nog een keer uitgebreider op in te kunnen gaan.

Autoriteit: verbonden aan een bestemming

Autoriteit is ook altijd verbonden aan een bepaalde *bestemming*. God had Lucifer bestemd voor een hooggeplaatste functie in de hemel. Passend bij deze bestemming gaf God hem een grote autoriteit. Lucifer had de autoriteit gekregen om dicht bij de troon van God te mogen zijn. Ook na zijn val als hooggeplaatste engel behield hij deze autoriteit en staat nog steeds voor Gods troon. Nu om mensen aan te klagen in plaats van God te aanbidden. Hij veranderde zelf zijn koers en koos een andere bestemming, maar deze autoriteit, dit recht, behield hij. Noch God, noch engelen betwisten deze autoriteit van Satan. Dit inzicht is van cruciaal belang in het regeren over je eigen domein en het omgaan met het domein van de ander.

Mensen respecteren *prestaties*. God respecteert de *autoriteitsgebieden* van mensen en engelen. Gebieden die Hij zelf toegekend heeft. Hij steunt hen altijd als ze in deze autoriteit gaan staan en die willen inzetten voor hun God-gegeven bestemming. Als iemand zijn autoriteitsgebied gaat inzetten voor een ander doel dan God bestemde, dan zal God dit niet extra kunnen zegenen. Maar ook met een foute bestemming kun je wel degelijk 'goed' gebruik maken van het door God ontworpen systeem van domeinen en autoriteit. Er is een soort 'automatische zegen' verbonden aan het gebruiken van het systeem, los van de vraag wie het systeem gebruikt en waarvoor het gebruikt wordt.

Een simpele vergelijking om dit helder te maken: als iemand een nieuwe auto steelt met een sterke motor en 4x4 aandrijving, en hij weet deze wagen goed te besturen en de vierwielaandrijving op de juiste momenten in te zetten, dan presteert deze auto optimaal. De rechtmatige eigenaar had hem wellicht gekocht om er zijn paardentrailer mee te vervoeren en in de vakantie een reis naar Noorwegen te maken. De dief gebruikt de auto als vluchtauto bij criminele activiteiten en in het weekend om indruk te maken op zijn kameraden. De auto wordt dus niet gebruikt voor dat waar hij voor bestemd is, maar ook voor criminele bestemmingen is het een perfecte wagen. Bovendien kan het ook nog eens zo zijn dat de dief meer ervaring heeft met dit type wagen en vierwielaandrijving dan de rechtmatige eigenaar. Hij weet precies wanneer hij welke aandrijving, versnelling en toerental moet inzetten om het beste uit deze kar te halen. Hij kan er mogelijk dingen mee die de rechtmatige eigenaar niet eens voor elkaar krijgt.

Op dezelfde wijze weet Satan beter gebruik te maken van de domein- en autoriteitsstructuur in de schepping dan menig christen. Satan heeft als voordeel dat hij inmiddels eeuwenlang de kans heeft gehad om Gods design van de werkelijkheid te bestuderen en optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden die God bij de schepping in mensen, relaties, engelen, etc. heeft gelegd. En bovendien: hij kent God enorm goed door de positie die hij waarschijnlijk millenia lang dicht bij God heeft gehad. Als je de ontwerper van een produkt goed kent, begrijp je het produkt ook sneller en beter.

(Zo heeft God bijvoorbeeld ook geestelijke verbindingen gecreëerd tussen generaties, tussen ouders, kinderen en kleinkinderen. Het doel daarvan was om de zegen van ouders op kinderen en kleinkinderen door te kunnen geven. Satan maakt van deze 'kanalen' handig gebruik door er vloeken, kwetsbaarheden en gebondenheden doorheen te gieten die als een soort negatieve 'zegen' over een familie kunnen liggen.)

Autoriteit is de *volledige toestemming van God* om alle machtsmiddelen die je hebt in volle vrijheid en liefde in te zetten om een bepaalde bestemming te bereiken, met respect voor andermans domein. God geeft daarvoor duidelijke aanwijzingen. In de Oud-Testamentische tijd zijn deze samengevat in de 10 geboden (regeer eerlijk en liefdevol in je eigen domein, en respecteer het domein van de ander; d.w.z. dat van God en van je naaste).

Macht en autoriteit

Macht bestaat uit alle middelen die je tot je beschikking hebt om iets voor elkaar te krijgen. Denk aan geld, wapens, status, overredingskracht, wijsheid, kennis, informatie, communicatiestrategieën, occulte krachten, imago, uitstraling, charisma, dreigementen, verbale overredingskracht, slachtoffergedrag, manipulatie, etc. etc.

Autoriteit is de toestemming die je van een hogere autoriteit hebt gekregen om bepaalde machtsmiddelen te gebruiken. Zo heeft een dief niet de *autoriteit* om een pistool te gebruiken. Doet hij dat wel, dan is dat puur als een *machtsmiddel* om een bepaald doel te bereiken. Een agent daarentegen heeft wel de autoriteit om een zelfde wapen te gebruiken.

Goed inzicht in het verschil tussen macht en autoriteit is belangrijk. Veel ondernemingen, m.n. familiebedrijven, worden voornamelijk door middel van macht geleid. De meeste familiebedrijven hebben verzuimd om een gezonde autoriteitsstructuur op te zetten omdat dit gevoelig ligt in families. Als oplossing wordt gekozen voor een *vage, informele* verdeling van macht over broers en zussen in plaats van een *gezonde formele verdeling* van autoriteit. Omdat zonder autoriteitsstructuur niemand meer verantwoording hoeft af te leggen aan een hogere autoriteit, is uiteindelijk *macht* en *manipulatie* voor veel familieleden de enige manier om invloed te hebben op de ontwikkeling van het familiebedrijf. Ieder familielid doet dit op zijn eigen manier: de een dreigt met opstappen als een bepaalde beslissing wel of niet genomen wordt, een ander zet zijn broers en zussen onder druk met zijn intelligentie (kennis is macht), een volgende houdt bepaalde informatie achter voor de anderen zodat hij zelf beslissingen kan nemen, en weer een ander schreeuwt emotioneel zijn pijn uit zodat er met hem of haar rekening wordt gehouden.

Zolang er binnen een dergelijke onderneming geen fatsoenlijk omschreven autoriteitsgebieden zijn, zal iedereen machtsmiddelen blijven gebruiken om zijn zin te krijgen. Het bedrijf wordt dan gerund door macht, pijn en angst in plaats van door gezonde autoriteit. Dit geeft meestal een sneeuwbal-effect: hoe meer manipulatie hoe meer stress, en hoe meer stress hoe meer manipulatie. Uiteindelijk zal dit leiden tot verdeeldheid en het uiteenvallen van de onderneming.

We zien hierin een typisch voorbeeld van de strategie en de missie van het Rijk der Duisternis. Dit koninkrijk is intern volledig opgebouwd volgens Gods principes van autoriteit. Satans koninkrijk kent rangen, posities, autoriteiten. De missie van dit koninkrijk is echter om die zelfde autoriteitsstructuur van Gods koninkrijk omver te werpen. Satan probeert dit te bereiken door in Gods Koninkrijk de inwoners te verleiden tot rebellie ten opzicht van de Koning der koningen. Satan en zijn geesten dringen daarom nietsontziend de domeinen van Gods onderdanen binnen. Alleen als wij goed beseffen wie we zijn en wat onze autoriteit is, zijn we in staat om deze aanvallen te pareren en zelfs om te draaien in overwinningen voor Gods Koninkrijk.

Voor een christen is dit inzicht van zeer groot belang. Satan heeft in principe alleen maar *macht* in ons leven, geen enkele autoriteit. Daar waar hij echter ziet dat zijn principes gehanteerd worden (een zondige levensstijl waarin het domein van de ander niet gerespecteerd wordt), *neemt hij het recht* om er te gaan 'wonen' en bezit te nemen van dat gebied. We mogen echter blijven beseffen dat hij over niet meer dan machtsmiddelen en machtsvertoon beschikt en op geen enkele manier autoriteit heeft. Daar waar we zelf weer in de ons gegeven autoriteit gaan staan en deze met onze mond uitspreken, kan hij er niets tegen in brengen. Bekering van het verkeerde gedrag is nodig om de terugkeer van Satans machtsmiddelen te stoppen.

Schepping en autoriteit

God gaf bij de schepping de mens autoriteit over deze schepping. Hij schiep de mens zelfs met het doel om heerschappij uit te oefenen over de schepping. Het eerste scheppingsverhaal in Genesis 1 legt de focus op de *algemene positie* van de mens (in de zin van de mensheid) op aarde. Daar waar God de autoriteit is in de hemel, krijgt de mens van Hem de autoriteit op de aarde.

In de tweede beschrijving van het scheppingsverhaal in Genesis 2 ligt de focus van het verhaal niet op de mensheid in algemene zin, maar op de *individuele mens*: Adam krijgt een *specifiek gebied*, de Hof van Eden, toebedeeld. Hiermee maakt God duidelijk dat Hij ieder mens een specifiek gebied toewijst met een specifieke opdracht. Adam moest de Hof van Eden *bewerken* (er iets moois van maken) en *bewaren* (beschermen tegen indringers van buiten).

God laat Adam direct ervaren op wat regeren over dit domein betekent: hij brengt alle dieren bij Adam opdat hij ze hardop sprekend een naam kan geven. Een naam die past bij ieder dier. Adam kon nog niet putten uit ervaring. Hij zag het dier, en bestempelde het karakter en de eigenschappen van het dier. Let op: dit was geen *beschrijving* ('dit is een struisvogel, en van struisvogels is bekend dat ze hard kunnen rennen'), nee, hij gaf met de naam een *opdracht*, een koninklijke *verordening* aan het dier hoe het zich moest gedragen.

Met andere woorden: Adam beschreef geen zaken met zijn woorden, maar stuurde zaken met zijn woorden. Hij *creëerde een toekomst*. Hij duwde de geschiedenis van de toekomst een bepaalde kant op. Toen God kort daarna zijn vrouw bij hem bracht, creëerde hij opnieuw een toekomst voor haar en zichzelf door te vertellen wie zij was, en hoe het in de toekomst tussen mannen en vrouwen zou gaan.

De *eerste Adam* was succesvol in het bewerken van de Hof en alles wat daarin was. Hij regeerde met zijn woorden over de toekomst. De invloed van deze koninklijke woorden gaat tot in alle eeuwigheid door. Hij faalde echter in het bewaren van de hof. Toen hij met gezag had moeten spreken tegen de slang, hield hij zijn mond en liet ongehoorzaamheid toe in zijn domein.

De *tweede Adam*, Jezus Christus, laat zien hoe God een regerend mens bedoeld heeft. Jezus regeerde met zijn woorden, zijn uitspraken over zijn domein. Hij *sprak* tegen een boom, tegen golven, tegen wind, tegen ziekte, tegen koorts, tegen doden, tegen demonen, ... Met zijn woorden gaf Hij bevel wat het moest doen, en het *gehoorzaamde*. Jezus traint zijn discipelen in drie jaar tijd om ook in deze autoriteit te gaan staan. Als we de Petrus uit de evangeliën vergelijken met de Petrus uit Handelingen zien we het resultaat van deze training. Petrus was een man geworden die wist welke autoriteit hij van God had gekregen en die daar vrijmoedig in durfde te gaan staan. De Heilige Geest hielp hem hierin, maar reageerde ook op zijn vrijmoedigheid.

Jozef en autoriteit

Jozef laat zien hoe hij steeds toegewijd is aan het domein dat hem toevertrouwd is en het domein van de ander met geen vinger aanraakt. Ten eerste zien we toewijding aan zijn droom die hij gedurende zijn hele leven met zich mee blijft dragen. Ten tweede aan de opdracht van zijn vader om zijn broers te zoeken. Ook wanneer ze niet gelijk te vinden zijn, blijft hij doorzoeken. Ten derde aan het gebied waar zijn Egyptische meester hem over aanstelt: hij werkt zo getrouw en respectvol dat zijn meester steeds meer aan hem toevertrouwt. De zegen die hoort bij toewijding aan je domein of de opdracht van je meerdere is overduidelijk in Jozefs geschiedenis. Ten vierde blijft hij bij een heftige verleiding (Potifars vrouw die hem sexueel probeert te verleiden) respectvol met het domein van zijn heer omgaan: hoewel deze vrouw een affaire vast wel geheim wil houden beseft Jozef maar al te goed dat hij beter het domein van zijn heer kan respecteren wil hij in de volle zegen van God blijven. Ten vijfde: als hij in de gevangenis zit wijdt hij zich met volle overtuiging toe aan het armzalige domein dat hij nu heeft: de verzorging van de gevangenen. De zegen die hier aan verbonden is, lijkt snel te volgen. Zijn domein, zijn autoriteit binnen de gevangenis wordt steeds groter. Ook in de gevangenis wordt duidelijk dat hij nog steeds toegewijd is aan de droom die God hem had gegeven: hij legt in de gevangenis ook dromen van anderen uit. Dit is een duidelijke aanwijzing dat hij nog steeds in dromen gelooft en dromen kan uitleggen. Het kan bijna niet anders dan dat Jozef inmiddels ook de betekenis van zijn eigen droom kende en daar aan vast bleef houden.

Het is niet toevallig dat iemand die zo respectvol met autoriteit om weet te gaan (terwijl dingen zo gemeen en oneerlijk verlopen), zelf voorbestemd is om met autoriteit te regeren over een groot domein dat wereldwijd en eeuwen lang invloed zal hebben.

David en autoriteit

Ook David geeft door zijn leven blijk van een diep inzicht in domeinen en autoriteit. Terwijl hij gezalft is en deze zalving met zich meedraagt, blijft hij de autoriteit van Saul altijd erkennen en waagt hij het niet Saul van zijn troon te stoten of van het leven te beroven. Ook niet wanneer hij daar expliciet de kans voor krijgt en zijn volgelingen hem aansporen zijn kans te grijpen.

Ook wanneer Davids zoon Absalom later een coup pleegt zien we in Davids reactie een diep inzicht in domein en autoriteit. In plaats van zichzelf te verdedigen, trekt hij met zijn gevolg de stad uit (lees: hij verlaat zijn troon) en legt de hele zaak volledig in Gods handen. David weet zo goed dat je autoriteit niet hoeft te *verdiene*n of te *maken*, maar dat het je door God gegeven wordt, en dat God het geeft aan wie Hij wil, dat hij rustig de stad uittrekt. 'Als God wil dat ik terugkom, zal ik terugkomen, en als God Absalom op de troon wil zetten is dat ook goed en heeft het geen enkele zin me daartegen te verzetten.' David beseft dus heel diep dat autoriteit gegeven wordt door God, en dus ook nooit afgenomen kan worden door een mens. Verschuiving van autoriteit kan alleen plaatsvinden door jezelf bewust onder een ander te plaatsen (iemand anders als meerdere te erkennen of te aanbidden) of wanneer God besluit dat het naar een ander gaat.

Een *mens* kan je nooit uit je God-gegeven autoriteit en domein krijgen. Hij kan het je wel moeilijk maken in de uitoefening van je autoriteit op twee manieren:

- hij kan je uit je *aardse, zichtbare functie* zetten. Voorbeeld: een voorganger die door een oudstenteam aan de kant wordt gezet; geestelijk gezien kan alleen God deze autoriteit van iemand afnemen. De zegen van het voorgangerschap blijft dan op iemand rusten, terwijl hij praktisch gezien deze functie niet kan invullen.
- hij kan je *onzeker maken* over je eigen autoriteit waardoor je gaat twijfelen.

Een meerdere kan een ondergeschikte wel uit een subdomein zetten. Als ondergeschikte ben je niet de eindverantwoordelijke over het totale domein en ben je afhankelijk van wat je meerdere beslist. Ook foute keuzes van een meerdere hebben gevolgen voor de autoriteit van de ondergeschikte.

Deze inzichten en de voorbeelden uit Davids leven stellen ons in staat om met *vertrouwen* om te gaan met autoriteit. David *verdedigde* nooit zijn positie; hij *vertrouwde op zijn positie*. Omdat God die hem had gegeven. Evenmin bevocht hij ooit de positie van een ander; zolang die ander in die positie was, *respecteerde* hij de autoriteit die bij deze positie hoorde.

We kunnen hier uit leren dat respect voor posities even belangrijk is als respect voor een persoon. Dit geldt ook voor het respect voor je *eigen* autoriteit. Voor veel mensen die worstelen met zelfrespect was het een eye-opener om zich te realiseren dat je je zelfrespect niet hoeft te baseren op je *persoonlijkheid*, maar op de *autoriteitspositie* die God je heeft gegeven. Je bent niet zomaar iemand; je bent een door God aangestelde autoriteit in een bepaald gebied.

Paulus en autoriteit

Paulus is een duidelijk voorbeeld van iemand die een groot autoriteitsgebied van God toegewezen heeft gekregen. Zijn passie was ook voor zijn bekering reeds om met de heilige schrift bezig te zijn en rond te reizen om de waarheid te verkondigen en te beschermen. Hij was er behoorlijk succesvol in, maar had niet door dat hij volledig tegen God in ging. Toen God hem tegenkwam en hem duidelijk maakte dat hij niet tegen, maar voor Jezus moest zijn, kreeg hij een grote opdracht toegewezen. Hij moest Christus prediken onder joden en heidenen, een groot deel van het Nieuwe Testament schrijven, op vele plaatsen gemeenten stichten en deze ook nog een tijdlang onder zijn hoede nemen.

Paulus leerde al snel de autoriteit kennen die God hem had gegeven. Wat hij *sprak, gebeurde*. Waar hij zijn voetstap zette, kwam beweging in de geestelijke wereld. De Heilige Geest liet hem in de meeste gevallen vrij om zelf te bepalen naar welke steden hij wilde gaan. Slechts een enkele keer lees je dat de Heilige Geest hem een specifieke aanwijzing geeft om naar een bepaalde plaats te gaan. Voor de rest is hij vrij om dat te bepalen, maar lees je in zijn brieven en in de Handelingen dat hij in zijn geest erg opmerkzaam is voor deuren die God opent. Hier stapt hij vrijmoedig in, of besluit om langer te blijven op een plaats waar hij merkt dat er een 'grote en krachtige deur' voor hem geopend is.

Paulus *creëert* zijn autoriteit niet, maar *maakt gebruik van de autoriteit* en het domein waarin God hem geplaatst heeft. Ook bij Paulus zie je dat hij respectvol met de autoriteit van een ander omgaat. Als hij in het domein van een ander is, onderwerpt hij zich aan de regels die een ander daar gesteld heeft. In het domein van een ander doet hij niets dat voor die ander een aanleiding tot vallen zou zijn, maar in zijn eigen domein beweegt hij zich vrij en vrijmoedig.

Samenvattend zou ik willen stellen dat de kern van de autoriteitsprincipes van Gods Koninkrijk is samen te vatten in de opdracht: *'Sta als een heerser namens God in je eigen domein, en sta als een dienstknecht van God in andermans domein.'* De zekerheid van de autoriteitsprincipes is als volgt samen te vatten: *'God geeft autoriteit; wees dus nooit bang voor mensen.'* De zegen van deze principes is als volgt: *'Zoals je zelf met de autoriteit van een ander omgaat, zo zal er met jouw autoriteit worden omgegaan.'* Er volgt regelmatig een nieuwe, aangepaste en uitgebreide versie van deze tekst.

Heer, help mij om nederig te zijn in Uw domein en in het domein van anderen. Help mij om in autoriteit te staan in het domein dat U mij heeft gegeven. Opdat uw Koninkrijk mede gebouwd wordt door mijn houding daarin. Ik heb uw Heilige Geest nodig om dat te kunnen. Amen.

14. Het belang van je wil

'Als u in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, bidt alles wat u wilt en het zal u gebeuren' Joh. 15:7

Een moeilijke tekst voor veel christenen. Het lijkt alsof Jezus gebed als een soort toverstok aanreikt waarmee je al je dromen kunt realiseren. Alsof er staat: 'vraag maar raak, doe maar een wens'. Maar er staat iets voor: 'als u in mij blijft en mijn woorden in u blijven', en: er staat 'bidt alles wat u *wilt*'. Ik wil vandaag even een vergrootglas zetten op onze wil.

Sommige christenen bidden voor allerlei zaken omdat ze zich daartoe verplicht voelen. Of omdat ze beseffen dat het belangrijke thema's zijn. Zendingswerk, zieken, de regering, ... Hou je vast: ik denk dat dit geen enkele zin heeft. Je kunt het net zo goed laten. Als je gebed niet meer is dan een opsomming van onderwerpen waar je verstandelijk van weet dat ze belangrijk zijn, adviseer ik je vandaag vriendelijk en dringend om te stoppen met bidden. Ik zal je proberen uit te leggen waarom.

Ik las ergens een verhaal van iemand die met zijn coach door de stad wandelde en hem vroeg wat het echte geheim is van geluk. Hoe bereik je geluk? De coach aarzelde geen moment en duwde de man met zijn hoofd in het water van een fontein. De man liet het gedwee toe in de veronderstelling dat hij een les moest leren. De coach hield zijn hoofd stevig onder water. Naarmate de seconden verstreken kreeg de arme man het steeds benauwder. Op een gegeven moment kreeg hij het zo benauwd dat hij zich probeerde los te wringen uit de greep van de coach. De coach bleef hem echter vastberaden onder water houden. De man kreeg het zo benauwd dat hij nu begon te slaan en te schoppen om los te komen. Uiteindelijk lukte het hem om zich uit de greep van de coach te bevrijden. 'Ben je helemaal gek geworden??!!!' schreeuwde hij snakkend naar adem. 'Ik stikte bijna echt man!!! Je vermoorde me bijna!!! Waar slaat dit op???!!!!' 'Je wilde toch antwoord op je vraag?' zei de coach rustig. 'Dit is het antwoord: als je net zo smacht naar geluk, als dat je net smachtte naar lucht, dan zul je gelukkig zijn. Als je er alleen op hoopt of wacht totdat het je overkomt, dan kom je nooit verder dan je nu bent.'

Ik vind het een goede illustratie van waar het op aankomt. God heeft ons een wil gegeven. De wil (in de Bijbel soms aangeduid als 'hart' of 'geest') is de speerpunt van een mens. Als een mens iets echt wil, d.w.z. hij focust ergens op, komt er een enorme kracht vrij. God weet dit; Hij is immers de Schepper van de wil. Hij vraagt daarom ook ons hart. Niet in de eerste plaats ons verstand, of ons gevoel, maar ons hart. Want als een mens zijn hart op God richt, zal hij God ook echt ontmoeten. Satan weet dit ook. Hij probeert christenen wijs te maken dat je niets hebt te willen. Hij zet daar alles voor in. Verdoving, verblinding, afleiding, ...

Een van de meest heftige aanvallen die hij uitvoert op de wilskracht van mensen is sexueel misbruik. Sexuele gevoelens zijn de sterkste gevoelens die er zijn. Er is geen ervaring te bedenken die sterkere gevoelens oproept dan sex. God heeft er zelfs een zeker controleverlies in gecreëerd. Daarom dat sex, wil en veiligheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en altijd moeten blijven. Sex tegen je wil, of sex in onveiligheid drijven een wig tussen deze drie. Van slachtoffers van sexueel misbruik heb ik het meest geleerd over het belang van onze wil. Bij velen van hen is het geloof in hun eigen *wilsbeschikking* en hun eigen *wilskracht* ernstig beschadigd of zelfs weg geroofd. Je diepste gevoelens zijn in een onveilige situatie en tegen je wil in door een ander gebruikt. Het is daarom dat bijna alle slachtoffers van misbruik ernstige problemen hebben met hun wil. Ze hebben gevoelens, wensen, verlangens, ideeën, maar hebben geen vertrouwen in de kracht van hun wil. In ieder geval niet in hun wilskracht om iets voor *zichzelf* te bereiken of te doen. In therapie en pastoraat moet iemand geholpen om stap voor stap weer in de cockpit van zijn of haar eigen persoonlijkheid te komen: zijn of haar eigen hart, zijn of haar eigen wil. Het besef dat je iets te willen hebt voor jezelf. In mijn therapieën ligt daar altijd de nadruk op. Niet op het herstel van sexuele gevoelens o.i.d.. Ik leg de focus altijd op het heroveren van de eigen wilskracht. De overwinningen die ik mensen met een misbruik-verleden heb zien halen op dit

gebied, hebben mij geïnspireerd. Ik heb van hen het meest geleerd. Het zijn de mensen waar ik het meest respect voor heb.

In de christenheid is wilskracht helaas een ondergeschoven thema geworden. Soms zelfs een negatief thema: het gaat niet om wat jij wilt, maar om wat God wilt. Vanuit een bepaald perspectief is dat zo. Als het om onze *zondige* wil of zondige *neigingen* gaat. Of om onze *gevoelwil*: onze angsten of onze verkeerde begeerten. Jezus zegt: 'Niet mijn wil maar Uw wil geschiedde' op een moment dat hij door angst wordt overmand. Maar tegelijkertijd is dit het meest krachtige voorbeeld van wilskracht en van een Mens die een wilsbesluit neemt. Hij laat zich niet door zijn angst leiden die Hij overigens wel heeft verwoord, maar Hij laat zich leiden door zijn diepste wilsbesluit: ik doe de wil van mijn Vader.

Het is voor christenen die Gods Koninkrijk ruimte willen geven van cruciaal belang om een juist zicht te hebben op de functie en de kracht van de wil van een mens. Pas als wij iets gaan willen dat sterker is dan onze gevoelens, en verder gaat dan ons verstand, hebben we de bovennatuurlijke kracht van God nodig. Pas dan ga je meemaken dat bij God alle dingen mogelijk zijn. Ik durf te stellen dat elke geestelijke doorbraak die je om je heen ziet, voorafgegaan is door een periode waarin een of meerdere mensen hun hart op die doorbraak hebben gezet. Ze *wilden* het. Met een onverdeeld hart. Ze *smachtten* er naar. Daarom is karaktervorming, oefening in wilskracht, leren focussen van nog groter belang dan kennis over mensen en geestelijke zaken. Gods koninkrijk wordt zichtbaar in mensen die hun hart volledig gefocust hebben op het zichtbaar maken van dat Koninkrijk. Hier ligt de grote uitdaging voor de kerk van 21^e eeuw.

Vooraf voor aanbiddingsleiders en pastoraal werkers is inzicht hierin cruciaal. Als aanbiddingsleider heb je de mogelijkheid om mensen de ruimte te geven hun wilsbesluiten uit te zingen. De impact van aanbedding kan heel groot zijn als het verder gaat dan het uitzingen van bewondering of een verlangen. Soms komen we in onze aanbedding niet verder dan dat. Maar God wil niet een 'liedje van verlangen', Hij zoekt een lied van geloofsvertrouwen. Een lied waarin de echte waarheid bezongen wordt. Hij zoekt niet in de eerste plaats ontroerende of perfecte muziek (hoewel ik van mening ben dat God ook muzikaal het beste verdient), maar een vastberaden mens die waarheid uitzingt. Of uitspreekt. Vanuit het diepst van zijn geest. De Vader zoekt aanbidders in geest en waarheid. Ze zijn echt, vastbesloten, en ze bezingen waarheden. Waarheden waar God zichzelf in herkent. Waarheden die genezend zijn voor mensen. Waarheden die voor doorbraken zorgen. Waarheden waar mensen voor *kiezen* om ze te zingen. Als je aanbiddingsleider bent en je leest dit, zet er je hart op om te weten wat het exact betekent: aanbidden in geest en waarheid. Ik garandeer je dat de aanbedding die je leidt daarna nieuwe deuren opent in mensenlevens.

Als pastoraal werker is de wil van een mens het *enige* waar je bij kunt aansluiten. Het effect van pastoraat gaat niet verder dan wat iemand zelf wil. Alleen iemand die smacht naar genezing, die alles over heeft voor herstel heeft echt iets aan pastoraat. De impact van pastorale gesprekken of gebed kan heel groot zijn als de gesprekken volledig aansluiten bij wat iemand zelf wil. Als je samen met iemand gaat bidden of doorpraten over dingen die hij echt wil, waar hij alles voor over heeft, dan krijgt Gods Geest de volle ruimte om dat te doen wat normaal gesproken niet haalbaar is. Aandacht, therapie, acceptatie, etc. zijn op zich al genezend, maar pas als iemand zijn volle wil er in gooit, en vanuit volle overtuiging zijn vragen aan God stelt krijgt Gods kracht volledige ruimte en kun je het bovengemiddelde verwachten, het bovennatuurlijke. Jezus testte dit soms bij mensen door hen te vragen 'wat wilt u dat ik u doe?'. Of door hen een opdracht te geven. Zodat hun wil helder werd. Beter een 'lager' doel waar iemand helemaal voor gaat, dan een 'hoger' doel waar jij als pastoraal werker voor gaat. Think about it.

Ik wil je daarom adviseren te stoppen om te bidden voor of te werken aan datgene wat je alleen maar belangrijk vindt. Iets *belangrijk vinden* doen veel mensen. Maar echt iets *willen* vanuit het diepst van je hart komt minder vaak voor. Ik wil je uitdagen om voor elk ding dat je belangrijk vindt, te formuleren *wat jij wilt dat er gaat gebeuren* op dat terrein. Denk er over. Fantaseer er over. Probeer het voor je te zien. Gebruik je

verbeeldingskracht, stel het je voor. Neem daar de tijd voor. Wees eerlijk met je zelf en God. Wil je wel echt dat er iets gaat gebeuren of veranderen? Mag het je wat kosten?

Zo nee, gefeliciteerd met je eerlijkheid. Stop dan om er over te praten of er voor te bidden. Het is verspilling van tijd en energie. Zowel van jezelf als van degene met wie je er over praat. Het ondermijnt zelfs de geloofwaardigheid van gebed. Zo ja, gefeliciteerd met je wilsbesluit. Formuleer zo concreet mogelijk wat je wilt. Bid zo concreet mogelijk. En volhard daarin. Vraag niet om 'een oplossing voor je geldproblemen', maar vraag om 10.000 euro. Of 7500. Reken het concreet uit. En vraag het concreet.

Hetzelfde geldt als je in therapie of counseling bent. Zoek niet alleen naar 'steun', hoe belangrijk en cruciaal dat ook is. Maar zoek naar een concreet antwoord, of concrete genezing voor concrete punten. Stel jezelf een doel. Je kunt beter voor jezelf formuleren dat je vanaf morgen alleen nog in de woonkamer tot 21.00 uur op de pc werkt in bijzijn van de anderen, dan alleen maar hopen dat je internet-verslaving zich een keer vanzelf oplost of dat een therapeut ineens de gouden interventie heeft. Je kunt beter je hart er op zetten om iedere avond 10 minuten met je man te praten dan maar te hopen dat hij een keer zal veranderen.

Beter een klein doel waar je echt in gelooft en wat je concreet formuleert, dan een groot doel waar je eigenlijk zelf niet in gelooft, en waar je dus niet helemaal voor kunt gaan. Zet je wilskracht aan en stop met slachtoffergedrag. Zet je wil op iets concreets (wie, wat, wanneer, hoeveel, hoe) en stop met algemene formuleringen. En vergeet niet: je kunt alleen *jezelf* veranderen. Niet je man of je vrouw. Of je kind of je vader en moeder. Zet daar nooit je hart op. Alleen op iets wat aan jou toevertrouwd is. Je tijd, je karakter, je geld, je gedrag, je talenten, ...

Ik zeg je er bij dat het oefenen van je wilskracht, het focussen van je wil, niet eenvoudig is. Het vraagt oefening, tijd, volharding, geduld. Maar je kunt het absoluut leren. Begin klein. Concreet. Zodra je je doel bereikt hebt met God, zet je een volgende stap. Iets groter.

Module 5: Innerlijke beelden

15. Innerlijke beelden

De werkelijkheid bestaat uit twee delen: een zichtbare en een onzichtbare wereld. Ook wel genoemd de natuurlijke en de geestelijke wereld. De bijbel spreekt vaak over de 'aarde' en de 'hemel'. De 'hemelse gewesten' behoren ook bij de hemel, in de onzichtbare, geestelijke wereld.

In de zichtbare wereld bevindt zich alles wat fysiek is: materie, planten, dieren en mensen. Dit zichtbare deel van de werkelijkheid is voor de meeste mensen het 'vertrekpunt' van hun denken en hun keuzes. We baseren onze keuzes op wat we in de zichtbare wereld zien en ervaren. We zien hoe dingen werken en gaan er vanuit dat deze altijd of minstens voorlopig zo blijven werken. Dat is ook logisch, hoewel we regelmatig ervaren dat onzichtbare krachten de geschiedenis soms een andere wending lijken te geven.

Er bestaat ook een ander deel van de werkelijkheid: een geestelijk, onzichtbaar gedeelte. Er bestaan dingen die we niet zien, maar die er toch zijn. In de onzichtbare wereld bevindt zich alles wat geestelijk is: God, Satan, engelen, demonen, geesten, en: mensen.

De mens is het enige schepsel dat zich in beide werkelijkheden bevindt. Dit kan omdat de mens een unieke, nieuwe schepping is. Hij is fysiek, lichamelijk. Maar ook geestelijk. Hij is een concreet wezen dat tastbaar aanwezig is in de zichtbare wereld. Maar hij is ook een geest die vrij rond kan reizen in de geestelijke wereld.

In de zichtbare wereld is het eerste dat van een mens wordt gezien, zijn fysieke uitstraling. Postuur, kleding, houding, uitspraken, etc. Deze kenmerken bepalen het beeld dat anderen van ons hebben. En de betekenis die ze daar aan geven. Dit bepaalt onze naam, ons imago in de zichtbare wereld.

In de onzichtbare wereld is het eerste wat wordt gezien onze geestelijke positie. Die positie wordt primair bepaald door ons geestelijke zelfbeeld. Zie mijn andere weblogs daarover. Geest, zowel uit Gods koninkrijk als uit het rijk der duisternis ziet als eerste hoe wij diep van binnen onszelf zien. Dit bepaalt onze naam, ons imago in de onzichtbare wereld. Jezus heeft in die wereld een Naam die boven alle naam is. Maar ook mensen kunnen daarin een naam hebben, verbonden aan de Naam van Jezus. Paulus was bijvoorbeeld bij demonen ook bekend. Hij was krachtig aanwezig in de geestelijke wereld. Dit in tegenstelling tot de 7 zonen van Sceva die wel de trucs van Paulus nadeden, maar zelf geen duidelijke positie innamen in de geestelijke wereld. Het gevolg was dat ze direct overmeesterd werden en geen enkele autoriteit hadden over demonische machten.

De mens is het enige schepsel dat tegelijkertijd in de zichtbare en de onzichtbare werkelijkheid een positie heeft.

Er is verder geen enkel ander schepsel dat tegelijkertijd in beide werelden een positie heeft. God heeft dat niet (met uitzondering van de 33 jaar dat Hij op aarde rondliep), engelen hebben dat niet (ze verschijnen af en toe onder bijzondere omstandigheden), Satan heeft dat niet en demonen hebben dat ook niet. Zij zijn allemaal uitsluitend geest en wonen in de geestelijke wereld. De mogelijkheid om in beide werelden positie in te nemen maakt de mens tot een heel bijzonder wezen in de totale schepping. Als je deze waarheid echt tot je door laat dringen, geeft dat een diepe dankbaarheid naar God, een diep besef van waarde, en ook van verlangen om beide posities zo volledig mogelijk naar Gods bedoeling in te nemen. We zijn als mensen niet zomaar een van de vele geschapen wezens, maar we hebben van God een unieke, ontzagwekkende positie in beide werkelijkheden gekregen. Je bent belangrijk. Belangrijker dan je misschien ooit hebt beseft ...

Zowel God als Satan zoeken mensen die zich voor hen willen open stellen. De mens is voor hen namelijk de ultieme manier om zich duidelijk te laten zien in de zichtbare wereld. In dieren of planten kunnen beide geestelijke machten zich ook weerspiegelen, maar dat haalt niet bij de manifestatie-mogelijkheden van de mens. Dit komt omdat mensen een ziel hebben die tussen hun geest en hun lichaam in staat en waarmee ze bewust een vertaalslag kunnen maken van de ene werkelijkheid naar de andere werkelijkheid. Zonder mensen is het voor beide geesten onmogelijk om echt zichtbaar te worden in de natuurlijke wereld. Gelovigen op aarde worden daarom 'het Lichaam van Christus' genoemd.

Deze ontdekking heeft mijn kijk op mensen, psychologie, hulpverlening, geloof en God ingrijpend veranderd. Het heeft me meer dan ooit doen beseffen hoe belangrijk het werken met mensen is.

Ik wil nu even inzoomen op de geest van de mens. Vroeger wist ik niet meer over de geest van de mens dan dat het dat 'stukje' van ons is dat eeuwig blijft leven, nadat het door God tot leven gewekt is. Dat is waar, maar er is veel meer over te zeggen. Onze hele ontwikkeling hangt af van wat er in onze geest plaastvindt.

Ik heb in de afgelopen jaren ontdekt, mede door onderwijs dat ik van anderen heb ontvangen, dat de geest van de mens het ultieme reservoir van waarheid en kracht is. Het is bijna synoniem met wat de Bijbel ook wel ons 'hart' noemt. In dat reservoir zitten beelden. Beelden van onze diepste overtuigingen.

De geest van de mens
is een reservoir van
beelden.

Ik heb gemerkt dat er vier belangrijke beelden in de geest van de mens zitten: 1. een Godsbeeld, 2. een Zelfbeeld, 3. een Toekomstbeeld en 4. een Wereldbeeld. Deze vier beelden kunnen 'kloppen' met de waarheid over God, zichzelf, de toekomst en de wereld. Deze vier waarheden zijn geopenbaard in de Bijbel, het volmaakte Woord van God. De Heilige Geest openbaart deze waarheden uit het Woord van God diep in de geest van de mens. De eerste keer dat dit gebeurt noemt de Bijbel 'wedergeboorte'.

Maar deze beelden kunnen ook beschadigd zijn. Beschadigd door leugens die hij over God, zichzelf, zijn toekomst of de wereld (zijn omgeving, inclusief mensen) is gaan geloven. De beschadigingen ontstaan in loop van onze ontwikkeling. Wat je regelmatig hoort, is namelijk wat je gaat geloven. De Bijbel is daar heel duidelijk over. En wat je gaat geloven, vormt deze vier innerlijke beelden, die vervolgens grote invloed op je gedrag en je keuzes hebben en elkaar versterken. Mijn definitie van beschadiging: een beeld dat gebaseerd is op leugens in plaats van Gods waarheid. Deze beschadigingen zitten zowel bij gelovigen als niet-gelovigen. Ongelovigen kunnen zelfs minder beschadigde beelden hebben dan gelovigen. Met andere woorden: ook met ernstig beschadigde beelden kun je wedergeboren worden. Ik kom in mijn dagelijks werk voornamelijk in aanraking met christenen bij wie godsbeeld, zelfbeeld, toekomstbeeld of wereldbeeld beschadigd zijn.

De beschadigingen ontstaan per definitie door wat je in de loop der jaren hoort over God, jezelf, de toekomst en je omgeving. Als je je bevindt tussen mensen die zelf rondlopen met beschadigde beelden, wordt je per definitie besmet door deze beelden. Ze worden vooral overgedragen door de manier waarop mensen reageren op gebeurtenissen en door de keuzes die ze maken. Dat laat namelijk het beste zien wat ze echt diep van binnen geloven. Mensen met een beschadigd wereldbeeld kunnen bijvoorbeeld heel positief over anderen spreken en veel mensenkennis hebben, maar als het er op aankomt, houden ze afstand en blijkt dat ze in de ander altijd een bedreiging zien. Een bedreiging voor hun leer, een bedreiging voor hun plannen, voor hun ego. Of ze reageren enorm heftig als een ander een fout maakt. Dit raakt namelijk de pijnlijke, beschadigde plek in hun wereldbeeld. Deze pijn leidt tot angst, boosheid of wetticisme.

Beschadigde beelden zorgen voor onvrede in het diepste innerlijk van de mens. Deze onvrede houdt een mens gevangen in angst en onwetendheid. Vanuit deze angst en onwetendheid (in zijn geest) is een mens niet in staat om controle te krijgen over zijn gedachte- en gevoelsleven (in zijn ziel). Een mens die vanuit deze beschadigde beelden zijn ziel probeert aan te sturen is vatbaar voor ellende, stoornissen, ziekte en foute

"Diep in onze geest zitten beelden van God, ons 'zelf', onze toekomst en de wereld."

beslissingen. Door deze verkeerde keuzes loopt hij het risico een vloek over zich heen te halen. Ik heb in de afgelopen jaren schrijnende voorbeelden gezien van mensen die hun diepste innerlijk bewust afsloten voor de waarheid van God over God, zichzelf, hun toekomst en de wereld. Ze bleven vastzitten in voortdurende angst en kwamen door deze angst steeds tot de verkeerde conclusies en de verkeerde keuzes. De uitdaging voor de kerk is om mensen te voorzien van de waarheid waarmee deze 4 beelden zuiver opgebouwd kunnen worden. Dat is waar het in de kerk, en ook in christelijke hulpverlening en coaching om moet draaien.

Kloppende, zuivere beelden zorgen voor vrede in het diepste innerlijk van de mens. Deze diepe vrede zet kracht, liefde en bezonnenheid vrij in wijsheid (in zijn geest), is een zijn gedachte- en gevoelsleven vanuit kloppende, zuivere geest zijn ziel kan aansturen, zegen en succes. Niet altijd succes ziet. Maar wel overwinning. Deze mensen zichzelf, bij de ontwikkelingen in worden gekenmerkt door vrede.

teleurstellende fouten maken. En zelfs

zijn geest. Vanuit deze vrede, kracht en mens in staat om te regeren over (in zijn ziel). Wanneer een mens beelden (overtuigingen) in zijn leidt dit per definitie tot het succes dat wereld als absoluut tot succes, voelen zich veilig bij God, bij de wereld en bij de ander. Ze Vrede wanneer anderen vrede wanneer ze met hun eigen

fouten geconfronteerd worden. In de afgelopen 40 jaar van mijn leven heb ik dit duidelijk gezien. Zowel in mijn eigen leven, als in dat van duizenden mensen die ik in de afgelopen jaren heb mogen spreken over hun levensvragen. De power en kracht die ik vrij zie komen bij mensen die een gezond godsbeeld, zelfbeeld, toekomstbeeld en wereldbeeld hebben, is fenomenaal. Ze zijn in staat om de stem van de Heilige Geest te onderscheiden van alle verwarrende interpretaties van mensen. Ze hebben een onzichtbaar kompas in zichzelf waardoor ze op een wonderlijke manier steeds de juiste beslissingen nemen of uitgered worden uit bizarre situaties.

Er is nog heel veel te zeggen over de inhoud van deze vier beelden. Deze reader is te beperkt om dat allemaal uit de doeken te doen. Zelfs God heeft er een complete Bijbel voor nodig. Maar een paar dingen wil ik kort aanstippen.

Een zuiver Godsbeeld wordt altijd gekenmerkt door ontzag en liefde. Ik vraag cliënten wel eens om binnen 3 seconden te zeggen hoe ze God zouden tekenen op een a4-tje. Deze 3-seconden test laat zien welk plaatje er diep van binnen zit. Als mensen langer de tijd krijgen, gaan ze vaak hun bijbelkennis spuien over God. Maar als ze slechts 3 seconden krijgen om direct te zeggen wat in hen opkomt, toont dat hun diepste godsbeeld waar ze het mee moeten doen. Dit is het beeld dat diep in hun geest is opgeslagen. Dit beeld halen ze onbewust ook binnen 3 seconden tevoorschijn wanneer er stress, tegenslag, teleurstelling of andere ingrijpende gebeurtenissen op hen afkomen. Onder druk heb je weinig aan verstandskennis, maar blijkt wat er diep in je geest is geland van die kennis. Druk verradert wat er diep binnen in zit.

Het eerste dat de
duisternis van je ziet,
is je geestelijke
zelfbeeld ...

Sommige mensen halen de 3-seconden test direct al niet. Het blijft leeg. Anderen komen niet verder dan een man met een grijze baard en en starende blik. Met een dergelijk Godsbeeld kun je het in de onzichtbare wereld wel vergeten. Zoals ik al eerder heb geschreven bepaalt ons geestelijke zelfbeeld onze positie in de geestelijke wereld. Maar ons Godsbeeld is daar heel nauw mee verweven. Een zuiver zelfbeeld kan alleen ontstaan als in ons Godsbeeld minstens de erkenning aanwezig is dat God de Schepper is van hemel en aarde, en dat Hij de enige bron van waarheid is over onze positie als mens. Een Godsbeeld dat niet verder komt dan de 'Man met de grijze baard' maakt in de hemelse gewesten niet veel indruk op de tegenstander. De duisternis weet wel beter, maar als wij niet beter weten, kan hij ons makkelijk overmeesteren. Maar als ons Godsbeeld gekenmerkt wordt door een 1. enorm diep ontzag voor de grootheid van God, voor zijn Majesteit, zijn almacht, zijn zuiverheid, en 2. door een diep besef van zijn alles opofferende liefde voor ons, dan zinkt de duisternis bij voorbaat de moed in de schoenen.

Ik ben diep onder de indruk van de kracht en de leiding die de Heilige Geest kan geven aan mensen die de waarheid over God, zichzelf, de toekomst en de wereld diep in hun geest verankerd hebben. De Heilige Geest maakt gebruik van de waarheden die in ons zitten. Ik heb in de afgelopen weken weer opzienbarende veranderingen gezien bij mensen die deze waarheden hebben toegelaten in hun geest. Het geeft hen de kracht om de meest ernstige vormen van o.m. sociale angst, hechtingsproblemen, relatieproblemen en depressies te overwinnen. Maar ook om sturing te geven aan processen in bedrijven, afdelingen, kerken en gezinnen. Dit sterkt mij in de overtuiging dat hier een groot gebied ligt dat we verder in bezit moeten nemen.

Innerlijke beelden

Als ik naar **God** kijk voel ik vrede. Want ik zie de meest Betrouwbare Persoon in het universum. *Ik vertrouw U, God!*

Als ik naar mijn **toekomst** kijk voel ik vertrouwen. Ik zie een Weg vol aanwijzingen, oplossingen, uitdagingen en rustplaatsen. *Ik heb er zin in!*

Als ik naar de **ander** kijk voel ik enthousiasme. Ik zie iemand die heeft wat ik niet heb, en iemand die niet heeft wat ik wel heb. *Ik hou van puzzelen ...*

Als ik naar mijn **verleden** kijk voel ik verbazing. Want er staat een groot Kruis doorheen. *Het is Hem gelukt, Halleluja!*

Als ik naar **mezelf** kijk voel ik overtuiging. Want ik zie een Vertegenwoordiger van de Hemel. *That's me!*

16. Zelfbeeld

Iedereen gaat er altijd maar automatisch vanuit dat je een positief zelfbeeld moet hebben. Ik heb me lang serieus afgevraagd of dat wel zo is. Onzekere mensen zijn immers net zo waardevol. En vaak zelfs extra sympathiek door hun bescheidenheid. En de Bijbel roept ons toch op om de ander uitnemender te achten dan jezelf? Ik ben er inmiddels uit. Het is zo: een positief zelfbeeld is noodzakelijk om in dit leven je plek goed in te nemen. De Bijbel heeft me overtuigd. Lees mee.

Waarom sprinkhanen het niet redden

Toen de Israëlieten uit Egypte waren bevrijd was hun zelfbeeld niet bepaald positief. Ze waren 400 jaar slaaf geweest. Het zelfbeeld van een waardeloze slaaf die zelf niets in te brengen heeft zat tot diep in hun genen. Niet wat zij wilden was belangrijk, maar wat een ander wilde. Na hun bevrijding uit de slavernij reageerden ze echter nog steeds als slaven: ze voelden zich snel tekort gedaan, oneerlijk behandeld, onderdrukt, klein, ...

De ultieme ontmaskering van hun zelfbeeld was het moment dat de 12 verspieters terugkeerden. Hun verslag aan Mozes en het volk was als volgt: 'Mozes, dit gaat nooit lukken. De steden zijn onoverwinnelijk, de mensen zijn als reuzen, en wij waren in onze eigen ogen als sprinkhanen, en zo ook in hun ogen'. Sprinkhanen. Zij zagen zichzelf als sprinkhanen. Kleine, lastige wezens die met 1 voet vertrapt konden worden.

Met zo'n zelfbeeld kun je het beloofde land niet innemen. Ze beseften niet dat ze een uitverkoren en bijzonder volk waren, waar de Schepper van het heelal zich Zelf aan had verbonden. Ze beseften niet dat ze niet zomaar toevallig de eerste de beste waren, maar een waardig, koninklijk volk dat hier naar toe geleid was om te overwinnen en te regeren. Slechts 2 van de 12 zagen zichzelf wel zo. Het duurde tenslotte nog 40 jaar voordat het volk wel besepte wie zij waren. Toen konden ze de strijd aan.

Ik heb ontdekt dat 'weten wie je bent' voor een christen van zeer groot belang is. Het is goed om een bescheiden positie in te nemen tussen mensen, maar het is niet goed als je niet weet wie je bent in Christus. Een positief zelfbeeld is een voorwaarde voor overwinning in geestelijke strijd. De machten van de duisternis zien niet je fysieke buitenkant, maar zien de geestelijke houding die je diep van binnen aanneemt. Als zij zien dat je onzeker bent over je positie (negatief zelfbeeld), zijn ze niet bang voor je. Ze overbluffen je en drijven je in de hoek. Als je geen antwoord hebt op hun bluff sta je machteloos. Als zij aan je geestelijke houding echter zien dat je wel weet wie je bent in Christus (positief zelfbeeld), ontstaat er ontzag voor je en doen ze wat jij zegt.

Je ziet dit overduidelijk bij Jezus. Jezus wist na 30 jaar groei en ontwikkeling volledig Wie Hij was. Dit werd bij zijn doop door Johannes ultiem bevestigd door zijn Vader en de Heilige Geest. Hij was de 'geliefde Zoon van de Vader'. Daarna kreeg hij een krachtmeting met de duivel, maar die overwon Hij feilloos. Hierna begint zijn optreden en al snel lees je dat boze machten uit zichzelf Jezus herkennen als de Heilige van God en dat ze Hem smeken om weg te gaan. Weten wie je bent voor God, het kennen van de geweldige hoge positie die je als mens hebt gekregen, is onontbeerlijk voor een christen die in overwinning wil leven. Als je weet wie je bent, is het ook niet meer zo erg als je onterechte kritiek of oordelen over je heen krijgt. Of wanneer je hoort dat er allerlei negatieve verhalen over je worden verteld. Je weet immers toch wel wie je bent. Als je weet wie je bent

is het ook niet meer zo moeilijk om een bescheiden of nederige positie in te nemen tussen je collega's of gemeenteleden. Je weet immers toch wel wie je bent. Als je weet wie je bent is het ook niet meer zo moeilijk om nee te zeggen tegen iemand die iets van je wil. Je hebt de waardering van de ander gelukkig niet nodig; je weet immers toch wel wie je bent.

Voordat Jezus de voeten wast van zijn discipelen staat er treffend dat Hij diep beseftte wie Hij was: toen Hij wist dat de Vader Hem alles in handen had gegeven, en dat Hij van God was uitgegaan en weer tot God heenging, stond Hij van de maaltijd op, legde zijn mantel af, omgorde zich met een linnen doek, goot water in het bekken en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de doek waarmee Hij omgord was. Hij wist toch wel Wie Hij was ...

In de afgelopen jaren heb ik zoveel christenen gesproken die de waardering, het respect of de erkenning van mensen nodig hebben om iemand te zijn. Uiteindelijk is het terug te voeren op een negatief beeld van zichzelf. Een negatief zelfbeeld maakt je kwetsbaar om te vervallen in negatief denken over anderen, achterdocht, jaloezie. Allemaal pogingen om zelf beter tevoorschijn te komen in vergelijking met anderen. Het werkt niet. Het ondermijnt je succes.

Ambassadeurs

Het leven is een grote ontdekkingsreis. Ieder jaar ontdek ik weer nieuwe waarheden over God en mezelf. Die nieuwe ontdekkingen geven mij altijd weer een enorme impuls om te leven. Maar ook om mensen te begeleiden, adviseren, coachen. Zonder nieuwe ontdekkingen zou ik vast na een paar jaar werken als therapeut of coach uitgeblust zijn.

Een van de laatste (her)ontdekkingen die ik heb gedaan heeft te maken met onze diepste identiteit. Bij veel mensen is hun diepste identiteitsgevoel verbonden geraakt met hun fouten of problemen: 'ik ben een verslaafde', of 'ik ben een leugenaar', 'iemand die er niet bij hoort', het vijfde wiel aan de wagen'. Om hier van verlost te worden zoeken mensen hun identiteit in allerlei andere zaken: kennis (ik ben wat ik weet), relaties (mijn relaties zeggen wie ik ben), bezittingen (ik ben wat ik heb), prestaties (ik ben wat ik doe), sexualiteit (ik ben wat mij bevredigt). Het valt zeker niet te ontkennen dat deze kenmerken iets zeggen over onze identiteit. Maar ik heb in de loop der jaren gezien dat deze zaken een wankel basis zijn voor identiteit. Immers, je kennis kan je soms ernstig in de steek laten als er nieuwe, onverwachte dingen in je leven gebeuren die je nog niet kent. En in de loop der jaren merk ik dat relaties niet altijd even stabiel zijn, en zelfs niet altijd blijvend. Deze onzekerheid geldt ook voor je prestaties en je bezittingen. En wanneer je je identiteit zoekt in seksuele gevoelens ontdek je volgens mij meer dat je jezelf (en wat je dierbaar is) kwijt raakt dan dat je je zelf vindt.

Sommige mensen zoeken dieper: in therapie doorleven en analyseren ze hun (vroeg)kinderlijke ontwikkeling en gevoelens die daar bij hoorden. Ze zoeken het 'kind' in zichzelf, of de 'volwassene', of sterker nog het 'primitieve', het 'pure' of het 'onbewuste'. Anderen maken het nog abstracter en zoeken naar de 'balans' of de 'wortels' of het 'collectieve'. Er zijn mensen die claimen hun diepste identiteit daar in gevonden te hebben. Ik respecteer dat oprecht. Ik heb ook zeker iets geleerd van deze zoekers.

Ik heb mijn diepste identiteit inmiddels ook gevonden. Dat is echt geweldig. Het geeft zoveel vrede als je diep van binnen echt weet wie je bent. Het maakt duidelijk waarom je bestaat, wat je belangrijk vindt, wat je echt wilt, wat je kunt, waar je aanspraak op mag maken.

Ik heb mijn diepste identiteit gevonden in het goede nieuws dat Jezus verkondigde: *het koninkrijk der hemelen is op aarde gekomen*. Wij zijn als christenen gewend geraakt aan deze woorden en dat is heel jammer. Want

daardoor beseffen we de *revolutie* die in deze woorden zit niet meer. Het zijn veelgebruikte termen geworden, kerktaal, tale kanaans, kreten.

Toen ik het onderwijs van Jezus over het koninkrijk der hemelen tot me door liet dringen ontstond er een heel nieuw wereldbeeld, mensbeeld en toekomstbeeld in mij. Zowel door de *inhoud* van wat Hij sprak als door de *manier waarop Hij leefde en werkte*. Jezus was helemaal mens, en toch was Hij een Vreemde. Hij was als een Ambassadeur van een andere planeet, een andere werkelijkheid. Hij beschikte over een niet te verklaren hoeveelheid liefde, verdraagzaamheid, eerlijkheid en autoriteit. Hij *leefde* wat Hij *sprak*, en Hij *sprak* wat Hij *leefde*. Er was geen speld tussen te krijgen. Hij daagde mensen uit om ook in dat leven te stappen. Om volledig eerlijk te worden. Om boven de gewone gang van zaken te gaan staan. Om zodoende ook *ambassadeur van die andere werkelijkheid* te worden.

Er is alleen 1 verschil: Hij wist welk Thuisland Hij hier op aarde vertegenwoordigde omdat Hij er een eeuwigheid had gewoond. Hij vertegenwoordigde *wat Hij zelf had gezien*. En Hij had gezien dat het een Werkelijkheid, een Waarheid, een Leven was, dat superieur is aan alles wat mensen hier op aarde kunnen neerzetten. Je kunt als mens ook vertegenwoordiger van die andere werkelijkheid worden, maar er is 1 belangrijke hobbel te nemen: je moet besluiten om helemaal te gaan staan op wat *Hij allemaal gezegd heeft* over die andere werkelijkheid, *want je hebt het met je eigen ogen nooit gezien*. Oftewel: *je wordt ambassadeur van een thuisland waar je zelf nooit bent geweest!* Je moet het echt helemaal hebben van wat *Hij er over zegt*.

Deze reader is te beperkt om helemaal uit de doeken te doen wat ik allemaal heb ontdekt in zijn woorden en in zijn manier van leven en werken. Maar mijn conclusie is waarschijnlijk al duidelijk: ik heb besloten een 'ambassade te openen' en het Koninkrijk van God te vertegenwoordigen. Mijn diepste identiteit is daarom niet meer 'een echte Zeeuw', of 'een echte Goedegebuure', of 'typisch een psycholoog', maar: 'typisch een ambassadeur van de Hemel'. In mijn ambassade gelden de wetten van mijn Thuisland. Niet die van het land om me heen. Er wappert een vlag van mijn Thuisland. Ik val als hemelburger onder de bescherming van de strijdkrachten van mijn Thuisland. Op mijn buro staat een directe telefoonverbinding met mijn Thuisland. Als mijn opinie wordt gevraagd over allerlei zaken, geef ik de opinie van mijn Regering. Ik weet dat ze volledig achter me staan. Als ik zelf tegen problemen aanloop lees ik het Handboek voor ambassadeurs van de Hemel. Ik geloof zo rotsvast in wat daar staat dat ik het ook toepas als ik het zelf niet helemaal begrijp. Ik geloof in het Systeem. Het werkt altijd. Ik probeer net als de eerste Ambassadeur iemand te worden die 'leeft wat hij zegt, en zegt wat hij leeft'. Ik heb nog wel een en ander te leren en te ontwikkelen, maar dat maakt niks uit volgens het Handboek. Eerlijkheid is beter dan wijsheid of volmaaktheid.

Ik wil je met deze reader uitdagen om stil te staan bij je diepste identiteit. Als je christen bent, dan wil ik je uitdagen om ook als een vertegenwoordiger van de Hemel te gaan leven. Het begint ermee om jezelf zo te *noemen*, en te besluiten om je daar in te gaan *ontwikkelen*. En als je geen christen bent, wil ik je uitdagen om eerlijk na te gaan of iemand je ooit iets beters heeft aangeboden waar je je diepste identiteit op zou willen baseren ... Zo niet, join us.

Heer, help mij en al mijn medechristenen om echte vertegenwoordigers van de Hemel te zijn. Vertegenwoordigers van het goede, het zuivere, het volmaakte, het ware, de liefde. Help ons om steeds enthousiaster te worden over het Land dat we zelf nooit hebben gezien, maar wel in ons hart hebben gesloten. Help ons om mensen enthousiast te maken voor Uw Koninkrijk. Laat Uw Koninkrijk komen, en Uw wil geschieden, zoals in de Hemel, zo ook op Aarde. Amen.

Beheerder over je eigen leven

Het huis waar ik woon en werk is gebouwd door de vorige eigenaar. Ontwerpen en bouwen is zijn vak, dus hij heeft er zijn creativiteit behoorlijk op losgelaten. Daardoor is het pand geworden met allerlei 'verassende' mogelijkheden en voorbereidingen. Er zitten bijv. zelfs kabels in de muur verwerkt voor luidsprekers, voorbereidingen voor alarmsystemen, koelsystemen, etc.! Hij heeft ons daarom ook toegezegd dat we hem

altijd kunnen bellen als we nog iets willen weten over het huis. Zonodig komt hij even langs om nog e.e.a. toe te lichten of tevoorschijn te halen wat we zelf niet weten.

Eigenlijk is het met ons leven en Gods invloed net zo. God is de Schepper van hemel en aarde. Hij heeft er zijn creativiteit 'behoorlijk op losgelaten'. In de schepping, in ons leven, in onze persoonlijkheid, in onze relaties, in de Bijbel, heeft hij voorzieningen en mogelijkheden neergelegd waar we zelf geen idee van hebben. Hij is de Ontwerper, de Bouwer. Toen alles klaar was, gaf God dit prachtige bouwwerk aan de mens. Aan jou. Aan mij. Hij heeft er bij gezegd: als je iets wil in je leven, 'bel Me', roep Mij aan, nodig Mij uit. Dan kom Ik bij je binnen om mogelijkheden tevoorschijn te halen waar je zelf geen idee van hebt. In de muren van jouw levenskamers zitten verborgenheden die je zelf niet ziet, maar Ik heb ze er in gelegd.

God is de Ontwerper, de Schepper. Hij is degene die in jouw leven dingen kan doen die je zelf niet kunt. Maar jij bent de baas. Je moet Hem 'bellen', iets met Hem afspreken, en opendoen als Hij aan deur staat en klopt.

Jij bent degene die bepaalt of Hij ruimte krijgt, maar Hij is degene die Krachtige dingen doet in jouw leven. Hij weet precies hoe jouw fundamenten in elkaar zitten, hoeveel je aankunt, waar je toe in staat bent, en welke goede dingen Hij al had voorbereid zodat je ze gewoon tevoorschijn mag laten halen.

Besef dat niet God de directe beschikking heeft over je leven, maar dat jij de baas bent. God respecteert dat. Hij geeft niet iets weg om er daarna zomaar van alles mee te doen. Hij doet dat via jou. Maar hoewel jij de baas bent, ben je niet God. Jij kunt niet wat Hij kan. Jij weet niet wat Hij wel weet. Vertrouw Hem. Hij weet echt wat Hij doet ...

Waarom zit Satan achter mij aan?

Voor christenen is het belangrijk om dit te weten. Het verklaart namelijk waarom we aangevallen worden. Deze verklaring helpt ons om de juiste acties te ondernemen in plaats van mopperen, klagen, oordelen, etc. Ik zet hieronder een paar belangrijke zaken rondom Satan op een rij.

Satan, een gevallen aartsengel, heeft een hekel aan ons 1. omdat niet *hij*, maar de *mens* de heerschappij over domein van de zichtbare wereld van God had gekregen; 2. omdat na zijn mislukte coup in de hemel, zijn (aanvankelijk geslaagde) coup op aarde ook ongedaan gemaakt is doordat God zelf *mens* geworden is; 3. omdat de mens door het offer van Jezus nu niet alleen op aarde, maar nota bene *ook nog eens in de hemelse gewesten* (het domein van de engelen) mee regeert met Jezus, en; 4. omdat de mens straks in de hemel zelfs *Lucifer's oorspronkelijke plaats zal innemen* (aanbidding rond de troon). Wat hij gezaaid heeft, heeft hij geogst: hij wilde *de hoge positie van een ander hebben*. Hij oogst nu dat *een ander zijn hoge positie krijgt*.

Deze gang van zaken maakt Satan woest. Het drijft hem tot de meest wrede acties er maar te bedenken zijn. Hij kent God, en dus ook de schepping, en zelfs ook Gods koninkrijk maar al te goed, en weet dus precies van welke *wetmatigheden* hij gebruik kan maken. Voor ons is het goed om te beseffen dat hij *geen ultieme macht* over ons heeft, maar ons alleen kan *verleiden* om onze macht in zijn voordeel te gebruiken. Hij is voor ons als Herodias voor Herodes: Herodias was geen koningin, Herodes wel. Herodias had niet de macht om Johannes de Doper (aan wie ze een grote hekel had) om te brengen. Herodes had dat wel. Maar wat Herodias wel kon, was de koning *verleiden* om zijn macht op een domme manier te verkwanselen: ze liet haar dochter verleidelijk dansen. En toen Herodes in zijn domheid zei: 'vraag me maar alles wat je wilt, je krijgt het' wist ze: 'nu heb ik hem'. Ze vroeg direct om het hoofd van Johannes de Doper en wel nu meteen. Herodes wist dat hij als koning geen keus meer had. Het *gesproken woord van*

een koning moest uitgevoerd worden anders was hij zijn autoriteit sowieso kwijt. Zo werd Johannes onthoofd.

Wat Herodias met Herodes deed, is precies wat Satan met ons probeert te doen. Hij heeft geen autoriteit meer, wij wel. Maar hij probeert ons te verleiden om onze macht (die we hebben als heerser over de aarde en als koningen en priesters in Gods Koninkrijk) in zijn voordeel te gebruiken. Hij heeft dus geen rechten om over ons te regeren, en dus geen autoriteit. Maar wel de macht om ons te verleiden. *Hij weet dat een gesproken woord van een koning/priester uit Gods koninkrijk uitgevoerd zal worden.* Woorden scheppen. Kijk dus uit, en blijf met je woorden en daden trouw aan wat je gelooft.

Omdat Satan en zijn engelen *geest* zijn (net als God), *reageren* ze ook als geest: *ze zoeken voortdurend naar mensen of gedragingen waar ze zichzelf in herkennen.* Daar waar ze *consistent* en/of *overtuigend* gedrag zien waarin ze zichzelf herkennen, krijgen ze het recht om daar te wonen. Zo ontstaat de inwoning van de HEILIGE Geest (vgl. de uitstorting van de Heilige Geest na overtuigend en consistent gebed, maar ook de doop in de Heilige Geest na een overtuigende overgave), maar zo ontstaat ook de inwoning (gebondenheid) van ONHEILIGE geest (onreine geest). Kijk dus uit met zonden die je herhaalt: *op een gegeven moment geef je onheilige geest het recht om daar in te wonen.* En dan ben je *gebonden*. Train jezelf dus in het tegenovergestelde: geloof, hoop en liefde. Wanneer je consistent kiest om daar in te wandelen, zul je merken dat Gods Geest krachtiger wordt in je.

Satan probeert ons dus te verleiden tot *consistente en/of overtuigende zonden* op een *onopvallend levensterrein*. Als hij je zover heeft gekregen, en je zit er mee in een *isolement* (niemand om je heen weet ervan), dan claimt hij op een gegeven moment zijn *recht van inwoning* voor een aantal van zijn geesten op dat onopvallende levensterrein. Trap niet in deze val. De oplossing: voorkom geheimen, train discipline, en train jezelf in alles wat met geloof, hoop en liefde te maken heeft. Ik sta volledig achter bevrijdingsgebed, ik ben daar zelf actief in, zowel uitvoerend als ook in onderwijs, maar *bevrijdingsgebed heeft geen zin als iemand zich niet overtuigend bekeert van zijn zonden.* In de Naam van Jezus luistert alles in de geestelijke wereld; bevrijding heeft dus altijd een direct effect. Soms zelfs met manifestaties. Maar een consistent patroon van zonden op een onopvallend levensterrein daarna nodigt dezelfde geesten weer even hard uit om terug te komen. Dit is een van de redenen waarom sommige mensen van bevrijdingsgebed naar bevrijdingsgebed lopen, maar nooit tot definitieve bevrijding komen. Ze zijn een paar dagen of weken vrij, maar raken daarna weer gebonden. Ze zijn onwetend over de gevolgen van verborgen consistente zonden, en ze zijn vaak onwetend over hun bijzondere positie op aarde, in de hemelse gewesten en in de hemel. Ze verwachten een bevrijdingswonder van *iemand anders*, maar beseffen niet dat *de sleutel ligt in hun eigen koninklijke autoreit.* Dat *onderwijs* (inzicht) is nodig om rein te blijven. Daarom kon Jezus zeggen: U bent rein om het woord dat ik tot u heb gesproken. Duisternis is onwetenschap, gebrek aan kennis, gebrek aan inzicht. Licht is kennis, inzicht.

Nogmaals wil ik je uitdagen om je te verdiepen in de bijzondere positie die je als mens hebt. Hierin ligt de sleutel voor blijvende overwinning. Pas wanneer je je bijzondere identiteit beseft, krijg je ook inzicht in de positie, tactiek en invloed van Satan, en de geestelijke wapens die je ter beschikking zijn gesteld om definitief te overwinnen. Maar je moet eerst weten wie je bent voordat je deze wapens oppakt.

Kwetsbaar en sterk

De Bijbel roept ons op om sterk en moedig te zijn. Tegelijkertijd lezen we voorbeelden van mensen, bijv. in de psalmen, die uitgebreid hun zwaktes en pijn beschrijven. Bovendien zegt Paulus nog eens: als ik zwak ben, ben ik sterk Hoe zit het nu? Moeten we nou als christenen juist leren *zwak, klein en kwetsbaar* zijn of moeten we juist leren *groot en sterk* zijn? Ik spreek dagelijks mensen die het makkelijk vinden om sterk en stoer te zijn tussen anderen. Maar ook mensen die in een soort ziekterol zijn terechtgekomen en het makkelijker lijken te vinden om zwak of zelfs zielig te zijn. Ik wil er graag even wat orde in scheppen.

De *enige* plek waar je veilig zwak, klein, kwetsbaar kunt zijn is bij God de Vader en af en toe bij de 2, hooguit 3 mensen waar je echt vertrouwen in hebt. Iedere relatie waarin je *geforceerd* wordt om kwetsbaar te zijn, je

meest intieme zaken bespreekbaar te maken, is niet uit God. Maar ook iedere relatie waarin je *je zelf forceert* om zwak of kwetsbaar te zijn. Kwetsbaar zijn is een *keuze*. In alle andere relaties mag je een veilige muur om je kwetsbaarheden heen zetten. Niemand heeft daar iets mee te maken, behalve God, je vertrouwelingen en een eventuele geestelijke mentor. Jezus was kwetsbaar bij zijn Vader, en had 3 vertrouwelingen (Petrus, Jacobus en Johannes). Daarbuiten stond Hij *altijd* in zijn autoriteit. In de hof van Gethsemané was hij kwetsbaar, maar toen Judas, de soldaten en de duisternis arriveerden was Hij direct weer de 'Ik ben'.

Ik vergelijk het voor mijn cliënten vaak met een prinses die vanaf het balkon van het paleis een toespraak houdt. Naast haar op het balkon staat de koning, haar vader, de koningin, haar moeder, en de andere prinsen en prinsessen. Vlak voor ze haar toespraak houdt, kan ze haar vader toefluisteren 'pap, ik vind het eng; al die mensen voor mijn eerste toespraak'. Vader fluistert haar een paar bemoedigende woorden toe. Niemand van het volk verstaat wat ze zeggen. Ze zien hoogstens dat er gepraat wordt. Dan stapt de prinses naar de microfoon en begint zelfverzekerd aan haar toespraak. Zo is het in ons leven als christen ook. God de Vader en de geestelijke broers of zussen die je echt vertrouwt, staan vlak naast je en tegen hen kun je alles zeggen. Maar zodra je in de wereld en t.o.v. de duisternis je positie inneemt, ga je in je sterke geestelijke positie staan. Als je docent bent, hoeft je klas niet je zwakheden te kennen. Als je manager bent, hoeven je ondergeschikten niet je privé-problemen te kennen. Als je predikant bent, hoeft de gemeente niet al je persoonlijke worstelingen te weten. Ik geloof dat het zelfs schadelijk is wanneer dat wel gebeurt. Maar wel geloof ik dat iedereen 2, hooguit 3, vertrouwelingen om zich heen nodig heeft bij wie alles gezegd kan worden. Ook je worstelingen, je gevechten. Dan ben je een mens die in eerlijkheid leeft. Daar rust altijd zegen en bescherming op. Zelfs als je vertrouwelingen toch niet te vertrouwen blijken en je geheimen openbaar maken. Dan staat God op om je te beschermen omdat je altijd in waarheid hebt geleefd. Vertrouw dan op Hem. Wat je zaait, zul je oogsten. Dat geldt ook voor de mensen die je vertrouwen beschamen ... Oordeel ze niet, draag dat over aan God. Als een vertrouweling je beschaamt, zal hij zelf ook beschaamd worden, tenzij hij zijn fout erkent. De bijbel is er duidelijk over dat mensen die het geheim van een ander openbaren geplaagd zullen worden door voortdurende kwade geruchten over zichzelf (Spr. 25).

Ik wil je hiermee prikkelen om als christen sterk en moedig te zijn wanneer je in de wereld staat, en zeker wanneer je tegenover de duisternis staat. Wees je bewust van je grenzen; jij hebt zelf autoriteit gekregen over jouw informatie. Niemand anders. Ik wil je ook prikkelen om gebruik te maken van de mensen waar je echt vertrouwen in hebt. Kies mensen uit waarvan je ziet dat ze echt oprecht met God leven. Spreek van hart tot hart met hen, en laat hen ook in jouw leven spreken. Als je je voorbereidt op een geestelijke bediening, bidt dan om een geestelijke mentor waar je echt vertrouwen in kunt hebben. Als je bij hen kwetsbaar kunt zijn, heb je het recht om in je bediening sterk te zijn. Als je zelf iemands vertrouweling bent, dan wil ik je prikkelen om voor die persoon te bidden. Ontwikkel respect voor degene die jou in vertrouwen neemt. Het is een eer om iemands vertrouweling te mogen zijn! Ga heel zorgvuldig met zijn of haar informatie om.

17. Wereldbeeld

"Degene echter die het ene had ontvangen, ging weg en groef in de grond en verborg het geld van zijn heer."

Er zijn maar twee soorten wereldbeelden die je diep in je geest kunt hebben. In het ene wereldbeeld is het leven een grote begraafplaats. Een begraafplaats van vervlogen idealen, onvervulde verlangens, vergeten herinneringen, vergane glorie, mensen, schepen, ... Een begraafplaats waar je je talent ook kunt begraven. Om nog meer teleurstellingen te voorkomen ...

In het andere wereldbeeld is het leven en de wereld rondom je een grote akker. Een akker waar altijd ruimte genoeg is om iets te zaaien. Je kunt er van alles in zaaien: eerlijkheid, liefde, toewijding, ideeën, geld, adviezen, vergeving, ... Een akker waarin je ook je talent kunt zaaien. Alles wat je zaait zul je ook een keer oogsten.

Het plaatje van de wereld diep in je geest bepaalt wat je ogen zien. Het begraafplaats-wereldbeeld zorgt ervoor dat je uit de krant, uit verhalen, uit dagelijkse gebeurtenissen

voortdurend de bevestiging haalt dat het leven inderdaad een begraafplaats is waar weinig of niets mogelijk is. Alles ligt al vast. Sommigen hebben geluk, anderen hebben pech. Er valt weinig aan te doen ... Wat je gelooft, bepaalt wat je ziet. Het akker-wereldbeeld trekt als een magneet de bewijzen aan dat zaaien werkt. Dat eerlijkheid en volharding altijd iets opleveren. Dat trouw loont. Dat vergeving werkt. Zaaien is niet altijd makkelijk, maar het creëert altijd nieuwe kansen, nieuwe mogelijkheden.

Wat is diep van binnen jouw wereldbeeld? Leef je op een akker of op een begraafplaats? Leef je tussen de grafstenen van wat je allemaal verloren bent, of leef je tussen de graanhalmen van wat je gezaaid hebt? De kerk heeft dringend behoefte aan mensen die de akker zien en het graan op de akker zien staan.

De mensen met vijf en twee talenten lijken allemaal akker-gelovigen te zijn. We zien ze druk bezig om door middel van podiums, websites, boeken, uitzendingen, etc. voortdurend zaaisel op de akker te strooien. Het merendeel van de kerk bestaat misschien wel uit de mensen met 1 talent. Ze kijken naar de vijf- en tweetalenteren en denken bij zichzelf 'dat lukt mij nooit'. Toch geloof ik dat de kracht van de kerk verborgen zit in de eentalenteren. Het is vast niet toevallig dat Jezus daar op inzoomt in zijn laatste gelijkenis. De kracht van de kerk zit niet op het podium of achter de microfoon. De echte latente kracht van de kerk zit in al die kerkleden die hun ene talent inzetten. Juist daar zaait de boze zijn verkeerde plaatjes: begraafplaats-plaatjes in de geest van mensen.

Laat de begraafplaats verdwijnen en zeg vanaf vandaag iedere dag tegen je zelf: de wereld is een akker. Ik stop met treuren; ik ga zaaien en oogsten. Zaai! Ik bid dat de wereld het ontwaken van de latente kracht van de kerk zal meemaken, en er beter van zal worden.

18. Toekomstbeeld

In het vorige hoofdstuk heb ik uitgelegd dat onze menselijke geest een reservoir, een galerij van beelden is. In dit artikel put ik een paar zaken nog wat dieper uit. Eerst een korte overview van geest, ziel en lichaam om dit onderwerp in het juiste perspectief te plaatsen: ons **lichaam** ademt *zuurstof* in en uit om te leven. Zonder zuurstof stikt ons lichaam en sterven we fysiek. Onze **ziel** ademt *woorden* in en uit om te leven. Woorden zorgen voor begrip tussen mensen, voor connectie. Een ziel die geen begrip kan geven of ontvangen stikt. Je gaat emotioneel dood als je geen woorden kan delen met een ander. Woorden van mensen en van God troosten en voeden ons. Uitspraken van vrienden, maar ook liederen, gedichten, boeken, bijbelteksten geven ons houvast of herkenning. Ze bewijzen dat we niet alleen zijn in onze gevoelssituatie. Zoals ons **lichaam** *zuurstof* ademt, en onze **ziel** *woorden* ademt, ademt onze **geest** *beelden* in en uit. Onze *geest zoekt voortdurend naar beelden die houvast geven*. Maar geeft die beelden ook weer door aan onze ziel die daar inspiratie, moed, doelgerichtheid en orde aan ontleent. Onze geest ademt dus beelden in, en ademt ook weer beelden uit. Denk bij het woord 'beelden' aan plaatjes, afbeeldingen, voorstellingen, denkbeelden, ... Innerlijke beelden zijn krachtig en hebben grote impact op mensen.

Het is niet toevallig dat God in het Nieuwe Testament mensen 'in de geest' meevoert en hen *beelden* laat zien. Denk aan Petrus die een visioen kreeg over de reine en onreine dieren. Wat hij zag stond voor eens en altijd diep in zijn geest gegrift. Denk aan Paulus die onuitsprekelijke dingen heeft gezien. Deze beelden van de derde hemel hadden zo'n diepe indruk in zijn geest achtergelaten, dat de rest van zijn leven in het teken van die beelden stond. Hij wist waar hij op weg naar toe was. Denk aan Johannes die de bijbel afsluit met een boek dat voornamelijk uit beelden bestaat. Geschiedenis- en toekomstbeelden. Deze beelden creëerden een diep verlangen in hem naar de terugkomst van Jezus. Maar ook in het Oude Testament zijn voorbeelden te over van Godsmannen die een beeld, een openbaring, een visioen hadden gezien dat hen een krachtige sturing gaf.

God wil diep in onze geest Zijn volmaakte beelden leggen. Beelden van Hem zelf, beelden van ons zelf, beelden van de wereld en beelden van de toekomst. Deze beelden dienen slechts 1 doel: om ons voortdurend te voorzien van de power, de inspiratie, de geestdrift, het enthousiasme, de vurigheid om voor onze roeping te gaan. Je kunt van tientallen mensen bemoedigingen, complimenten en aanmoedigingen krijgen. Maar het is niets vergeleken bij de kracht van een *zuiver innerlijk beeld* van je toekomst, je roeping of je identiteit dat diep in je geest is geplant.

Zo'n beeld is als de vuurtoren die een schipper in een donkere stormnacht in de lens van zijn verrekijker krijgt. Ver weg, maar door de lens toch heel dichtbij. Alsof je het zo kunt aanraken. Het is een overduidelijk bewijs dat je op de goede weg bent. Een bewijs dat er een doel is. Een teken van thuis.

God creëert dit soort beelden op allerlei manieren in onze geest. Door Bijbelverhalen, door Bijbeluitleg, door preken, door muziek, door boeken, door dromen, visioenen. Ze kunnen overal tot je komen. Op je fiets, in de

De kracht van zuivere
ininterlijke beelden
merk je pas echt bij
tegenslagen ...

kerk, in de auto, in bed, ... En ook op allerlei momenten: tijdens vakanties, maar ook tijdens ziekte en lijden. Er is één voorwaarde: een *zoekend* en *open* hart.

Iemand die zijn hart afsluit voor God kan deze krachtige en inspirerende plaatjes van Hem niet ontvangen. Ze dringen niet door. Als je je hart wel onbeschermd opent voor de krant, de wetenschap of de tv, ontstaan er echter wel degelijk beelden in je geest. Want je geest zoekt onbewust voortdurend naar plaatjes. Naar beelden die houvast geven. De media creëert zonder dat je het door hebt beelden in je geest. Door hoofdzakelijk naar knappe, slanke, rijke en aantrekkelijke 'buitenkantmensen' te kijken in tv-series wordt bij veel mensen hun positieve zelfbeeld afgebroken. Door regelmatig horror- en rampenfilms of -documentaires te kijken, wordt langzaam maar zeker je positieve toekomstbeeld afgebroken. Dit gebeurt zonder dat je het door hebt. *Je merkt het pas als je met tegenslagen te maken krijgt.* Je hebt dan tot je schrik geen positieve reserves meer in je Godsbeeld, zelfbeeld, wereldbeeld of toekomstbeeld. Wat je merkt: onzekerheid, angst, minderwaardigheidsgevoelens, ... Ze ondermijnen je geestelijke overwinningskracht.

Het *goede nieuws* dat ik je vandaag wil meegeven, is dat je zelf beelden kunt creëren in je geest! Dit is een van de grootste ontdekkingen die ik mijn leven heb gedaan. Door je te verdiepen in wat de bijbel zegt over de vier innerlijke beelden die ik heb genoemd, zul je op krachtige ontdekkingen stuiten. Ontdekkingen die regelrecht van invloed zijn op deze innerlijke beelden in je geest. Neem bijvoorbeeld 'toekomstbeeld'. Sommige media en literatuur wil je een *negatieve toekomstverwachting* op de mouw spelden. Het loopt allemaal fout af. Met de kerk, met de politiek, met het milieu, met onze gezondheid, met de financiële wereld, etc. Of een nihilistisch toekomstbeeld: alles is zinloos en je hebt geen invloed op de toekomst. Hoe meer je je voedt met deze scenario's, hoe krachtiger dit toekomstbeeld zich ontwikkelt in je geest. En hoe krachtiger dit toekomstbeeld zich in je geest nestelt, hoe meer dit als een *magneet* gaat functioneren. Een magneet voor gebeurtenissen die dit beeld bevestigen. De huidige kredietcrisis bevestigt bij miljoenen mensen op deze planeet hun angstige toekomstbeeld. De ontwikkelingen op de beurs zijn daar een overduidelijk bewijs van. In onze psyche, onze ziel, noemen we dit cognitieve attributie. In de economie een 'selffulfilling prophecy'. Op het niveau van onze geest gaat dit echter veel verder. Je ziet niet alleen maar wat je wilt zien, *maar je creëert je eigen toekomst op grond van wat je gelooft!* Ik zal een voorbeeld geven.

Abraham liep met zijn zoon de berg op waar hij dacht dat hij zijn zoon moest offeren. Een onmogelijk, bizar toekomstscenario. Hoe gek wil je het hebben. Als iets je Godsbeeld en je toekomstbeeld met een raketaanval vernietigt, is het wel als 'je eigen God' van je vraagt 'je eigen zoon' te offeren waarmee 'je eigen toekomst' er helemaal aan gaat. Maar let op: *Abrahams innerlijke beelden van de toekomst en van God waren zo krachtig positief*, dat hij tegen zijn zoon kon zeggen 'God zal zichzelf een lam ten brandoffer voorzien'. Hij *ziet God* nog steeds als de *grote Uitredder uit elke situatie*, en ziet zijn *toekomst* nog steeds *positief* in op grond van de *belofte die God hem heeft gedaan*. Ik weet heel zeker dat Abraham geen idee had van hoe zijn *Betrouwbare God* zijn *Toekomst* ging redden, maar hij keek vooruit in het onzichtbare, zag zijn geweldige Toekomst die voor hem lag, en zag zijn geweldige God die *reeds in de toekomst aanwezig was* en sprak uit dat de 'Here zal voorzien'.

Je kunt zelf werken
aan je innerlijke
beelden!

God is nu al in je
toekomst aanwezig.

Dit is een van de meest bijzondere geloofsverhalen uit het Oude Testament die vlijmscherp een geloofsprincipe helder maakt. Abraham staat hier op het punt te gaan *oogsten* wat hij met deze geloofswaarden had *gezaaid!* Ik geloof namelijk dat Abraham met zijn geloofsuitspraken zijn toekomst heeft beïnvloed. Maar ik geloof ook dat God, die al wist dat Abraham deze geloofsuitspraken zou doen, al lang had geregeld dat er op de top van die berg een *struik* groeide. En dat er een paar jaar

geleden een *ram* was geboren. En dat die op het juiste moment de berg was opgeleid. En dat die ram en die struik bij elkaar zouden komen. En dat die struik die ram 'te pakken kreeg'. En omdat Abraham geloofde *dat God reeds in zijn toekomst aanwezig was*, was zijn hart *open* voor wat God wilde doen. Omdat hij geloofde *dat God de oplossingen al had verborgen in zijn toekomst*, kon God ook zijn ogen openen voor de oplossing die God al had geregeld.

Hier moet je echt de tijd voor nemen om over na te denken. Dit is iets om op te mediteren. Vandaag. Morgen. Overmorgen. Steeds opnieuw, dieper en dieper. Je zult merken dat er diep in je geest een ander toekomstbeeld gaat ontstaan. Een positief toekomstbeeld. Van een *hoopvolle toekomst*. Een toekomst waarin op *elke bergtop* waarop je iets moet offeren, al een *oplossing* van God aanwezig is. Wij zitten nog gevangen in het hier en nu. We kunnen niet voor- of achteruit in de tijd. Maar God kan dit wel. Hij *is* op dit moment dat je dit leest al in *morgen*. Hij *is* nu al in *overmorgen*. Hij kan nu zo binnenwandelen in de volgende maand, of in de vorige maand om daar nog even iets te veranderen. Een *struik* te laten groeien. Een *ram* te laten dwalen. Hij kan dit ook in *volgend jaar*. Hij kan *nu* jouw *volgend jaar* in zijn handen nemen en daar al dingen in verstoppen waar je nu nog geen idee van hebt. Maar zorg er alsjeblieft voor dat dit plaatje in je geest gebrand staat. Lees het verhaal van Abraham. Drie keer. Vijf keer. Tien keer. Blijf er de komende dagen bij hangen als een oude grammofoonplaat met een kras erin. Repeteer het. Je merkt er wellicht in de komende dagen nog niet zoveel effect van. Maar let op als er *tegenslag* komt. *Dan* merk je het verschil pas echt. Als je hebt *geïnvesteed* in goede innerlijke beelden, ben je *voorbereid* op tegenslagen. Je innerlijke beelden van God, jezelf, de wereld en de toekomst helpen je er doorheen. Dit is het verschil tussen de wijze en de dwaze maagden. De wijze hadden geïnvesteed in het extra, 'voor het geval dat ...'. En daarmee konden ze overeind blijven staan toen dingen anders liepen dan men had verwacht.

Ik wil je aanmoedigen om zelf te *werken aan je innerlijke beelden*. Werk aan jezelf, aan je diepste overtuigingen. Het is niet altijd makkelijk, dat zeg ik er eerlijk bij. Bouw ze op, vul ze met de beste waarheid die er maar is. Lees, mediteer, denk en overpeins. Op die manier ontwikkel je een krachtige, vaste geest in je zelf. Spreek geloofswaarden regelrecht je toekomst in vanuit deze zuivere innerlijke beelden. Je zult oogsten wat je zaait. Je zult herkennen wat je gelooft hebt. *Gods zegen en veel succes in je hoopvolle toekomst!*

Spreek
geloofswaarden
regelrecht je
toekomst in ... !